

II
C. 10297.
e 24

10297 II. C.e. 1. 2.

I T A

Togenburska grafinja.

Lepa ino nauka polna sgodba

dvanajstiga stolétja,

sa vse poboshne kristjane popisana,

posebno sa tajiste,

kateri v' nedolshnosti terpék

Is nemshkiga prestavljena.

V' LJUBLANI 1831.

Natisnil Joshef Sassenberg.

Na prodaj per Janesu Klemensu,
bukvovesu.

THE
Legation of the United States

Legation des Etats-Unis

Legation de France

Legation de Belgique

Legation de Hollande

Legation de Prusse

Legation de Russie

Legation de Saxe

Legation de Wurtemberg

Legation de Baviere

Legation de Saxe-Cobourg

Legation de Saxe-Meiningen

130042564

P r e d g o v o r.

*P*osebno vam, ljubi bravzi! — kateri sa voljo pravize preganjanje terpite, ali ste od boshje modre previdnosti s' grenkimi teshavami obdani, te bukvize v' roke podam. Najdli boste v' njih, de je she pred vezh sto létmi, ena ne sromashkiga ali nesnaniga, ampak visokiga ino shlahtniga stanu, s' zhastjo ino s' bogastvam obdana gospa, ravno take, ali more biti, she veliko vezhi britkosti, teshave ino preganjanja terpela, kakor vi.

Ta sgodba lete stanovitne kershanske poterpeshlive grafinje, nam na glas perpoveduje, kje de naj pravi kristjan tolashbe v' terplenju, ino pomozhi v' preganjanju ishe, kjede jo gotovo najde, ino kako ga ta notranja tolashba,

*to nebeshko pomozh, k' ispolnenju vsih
 lépih zhednosti, ali kreposti vredniga
 storiti samore, katere ga na semlji res-
 nizhno sadovoljniga, ino po smerti
 vezhno srezhniga storé. De ne boste
 pa vi te notrajne tolashbe v' terplenju
 ino prave sadovoljnosti na semlji v'
 ispolnjenju kershanskih zhednosti sa-
 mo iskali; ampak tudi najdi samogli,
 ravno sa to vam te bukvize v' roke po-
 dam, katere so bile pervizh od brum-
 niga ino uzheniga mosha Petra Kani-
 sa po imenu v' léti 1590 popisane, ino
 od Fishinskiga Opata Krishtofa v' léti
 1600 natisnjene.*

*Bo pa leta sgodba, po isgledu te
 svete poterpeshljive grafinje, per enimu
 ali per drugimu mojih bravzov, tajiste
 lepezhednosti oshivela, katere je, mar-
 skaterimu nje isgled v' shivlenju obu-
 dil; ravno to le bo mojga dela nar ve-
 zhi, ino nar lepshi plazhilo, po kate-
 rim jes nizh drugiga ne ishem, kakor
 boshje velizhastvo v' pravi zhasti svete
 Ite ras-shirati.*

V' Ljublani 20 dan Sushza 1830.

J. Kosmarik

Pervo poglavje.

R o d I t e.

Okolj ofim sto lét je she preteklo, kar je sazhela na Nemshkim luzh evangelia Jesusa Kristusa po goskim svetiti, ino po boshji mozhi ino nebeshki zhištoši divjashina odhajati, nerodno zhloveshko shivljenje krotkejšhi prihajati, ino kristjanske shelje v' zhloveshkih serzih se rasdanovati, ino kader se je sopet edijnost ino ljubesen med ljudmi vnemati perzhela; ravno takrat sta Hartman in Oto Kirhbergerska grofa v' starim gradu, dvej uri od Ulma, bliso vode Iler shivela, katera sta bila povsod sa voljo njune mozhi ino junashtva veliko obrajtana, ino katere so vsi podloshni, savoljo njune pravize ino dobrote zhislali ino ljubili.

Ta dva Kirhbergerška brata, sta šla po nekdamni šhegi s' pervim krishnim vlakam v' Palestino; to je v' judovsko deshelo, tajiste svete kraje dobiti pomagati, v' katerih so se nar vezhi skrivnosti naše svete vere dopernafhale. Ona nista samo sa splohni keršhanski prid škerbela; ampak sta se tudi na svoje podloshne opomnila, ino ravno tako tudi na svoje serza, katere sta se, po boshji mozhi v' vsih dobrih zhednostih pokrepzhati trudila.

Kir je lih takrat na Nemšhkim orden svetiga Benedikta she v' vezh mestah mozhnejshi prihajal, v' katerih vsaki poboshni kristjan, po boshji volji ino previdnosti pravi vud tajistiga biti shelji, po katerim mu bo seme besede boshje v' serze vtisneno, njegovo do sdaj nerodovitno serze, bo s' bolj pridam obdelano, sa boshji nauk ino boshje zhednosti odlozheno, po katerih bode vsaki verni kristjan mnoge ino objilne perdelke dobriga semena obrodil, ino ob zhasu she tve korisni sad sa shivesh svoje dushe prejel. Ravno sa tiga voljo sta tudi Kirhbergerška grofa Hartman in Oto sklenila v' svojim grajšhinstvu klošter sidati.

Udinata she pred svojim odhodam na judovsko potrebne delovze, f' katermi sta se v' glihi vishi pogudla, kako de naj delajo, ino sta sa sidanje potrebni denar odlozhila; po tim sta na njuno proshno is klofhtra svetiga Blasha v' Shvarzvaldu nekaj mnihov dobila, f' katermi sta f' pridam sazhetu sidanje dokonzhala, katterga nova zerkev je bila v' leti 1099 od Konfhtanskiga fhkofa Gebharda III. shegnana. Klofhter pa je bil s' brumnimi mnihi napolnjen, kateri so Vernarja sa svojiga velkiga poglavarja svoljili. Tako se je sazhel benediktinerski klofhter v' Viblingi, kateri je she dan danashni pokopalishe Kirhbergerskih grofov.

Ti novi klofhterski previvalzi opravljajo svojo dolshnost prav na tanjko. S' duhovnim veseljam obdeljujejo gospodavi vinograd, ne podvuzhijo samo priprosti polk v' nauku Jesusa Kristusa; ampak fkerbijo posebno tudi sa grofavo drushbo, katero sa nebeshko kraljestvo perpravljajo, ino pravo kershansko ljubesen proti Bogu, ino ljudem v' njih ferza vtiskujejo, ino sakorenitijo. Kakor so leti uzheniki sa dusho fkerbeli; ravno tako so tudi telo s' delam krotili;

posebno so pa tudi s' svojim isgledam polje obdelovati uzhili, sa to se je v' kratkim zhasu po zelim kraju prid ino korist njih obdelovanja perkasoval, ne samo pred ljudstvam, posebno pa tudi med grofovo drushbo.

Leta brumna grofova drushba je s' visoko shlahtnostjo svojiga rodu, she to visokej, ino nar visokejsi shlahtnost dushne zhednosti ino boshjiga strahu sklenila. Satorej so bili Hartmanovi otrozi, tudi veselje svojih starishov, ino vedno vupanje srezhe podloshnim. Hartman je bil pervorojeni; torej tudi grajsinski naslednik. Svešto spolnjenje lepih zhednosti shlahtniga stanu, mu je bilo per ferzi. Vdove ino sapushene ohraniti, nedolshnost ino zhednost reshiti, — sve-te nauke podpirati, — olepoti ferza mladih grofov ino grafinj, gola nedolshnost jih je bila, ino boshji strah. — Vedno naj lete lepe zhednosti starishi perporozhujejo svojim otrokam, otrozi svojim vnukam, ino vnuki sopet svojim pred vnukam.

Lih kakor spomladni vert, kateri je polnj lepih zvetliz ali rosh, med kateri je li ena nar bolj zhislana, ali sa-

volj lepote, ali savolj vonjanja; ravno tako so tudi drushine na sveti, ena od druge manj ali bolj zhišlane, ali obrajtane. Ako so ravno vsi drushinski vudje poboshni ino brumni, bogabojezhi ino vsmiljeni; se li vender eden med njimi snajde, kateri je s' narvezhimi ino nar lepshimi zhednostmi olepoten, ino ravno sato, je med dobrimi nar bolji.

Taki, posebno flavitni, ino gotovo nar flavovitnišhi, ino nar boljshhi vudlete grofovške drushbe je sazhel v' fredi dvanajstiga stóletja v' mladi Kirhbergerški grafinji vezhi prihajati ino zvedeti, kateri je bilo per svetimu kerstu imé Judita dano, katero je bilo potlej v' lto spreoburnjeno. *)

Drugo poglavje.

P e r v i u k I t e.

Ako se ravno od ltnih starishov nizh drugiga popisniga ne najde; kakor to,

*) Tako perpoveduje pisaviz viblinških sgodb, v' lvojem popisovanju: postavnik viblinškiga klofhtra, tako pishe tudi on njeno imé.

kar v' sgodbi od poduzhenja njih hzhere beremo, tako ravno is tih majhnih besedi sklenemo, de je Ita brumne ino pravizhne starishe imeti mogla, kateri so f' pridam v' poduzhenju svojih otrok, tudi svojo pravo frezho ino veselje iskali; dar boshji so jim bili njih otrozi, ino njih drushina ras-fadnik nebeshki, v' katerga bo Gospod nebes ino semlje po svoji volji nove mladike safadil, katere bodo, od njih f' skerbjo ohranjene, preshivene, ino pred vso shkodo obvarvane, dokler bodo k'boshjimu, ino njih veselju svoj verh dorasle.

Ita je bila, kakor nas njena sgodba uzhi, f' skerbjo ino f' samerkljivostjo v' vsem dobrim poduzhena. She v' nje prvi mladosti so ji starishi vse dovoljili, kar shibke kalji dobriga sbuditi, ino pokrepzhati, ali rasenje dushne ino telesne mozhi ras-shirati samore, ino so jo od vliga, kar mozhne kalji hudobije poshene, beshati, ino satreti uzhili.

Niso je f' sladko hrano, ali s' dragimi pijazhami vadli, ali pa f' slabimi opešhati pustili. Njih gola skerb ino trud je bila, de so vsem svojim otrokam, torej tudi Iti, po njih stanu, ino njih

prihodnih potrebah v' merjenu poduzhenje omislili. Poboshnost ino bogomilost starishov sbudijo she ob pravim zhasu ljubesen k' lepim zhednostim v' serzah njih otrok, tako je bila Ita she v' prvi mladosti po maternim poduzhenju ino isgledu v' potrebnih delah ino v' domazhih opravilah poduzhena. Per katerih je ona svoji ljubi materi vedno na strani stala, vadila se je od njih; presti, shivati ali shoke plesti. V' kuhinji se je uzhila drushini, ino vezhkrat tudi prihodnim gostazham dobro dishezhe hrane perpravljati. Niga imela zhasa postopati, ali se sprehajati hoditi kar nizh, vedno si je s' opravki, ino sdelam zhas krajshala.

Vsakimu zhloveku je kerfhanški nauk k' isvelizhanja pred vsm nar potrejbnihi; torej so ga Itni starishi tudi sa to nar potrejbnihi per svojih otrokah sposnali. Ito so bogabojezhi starishi prezaj, ko je jela sastopvati ino rasvumiti, na nje perviga ino nar boljshiga Ozheta v' nebesih opomnili; rekli so ji: vse kar ti od nas prejmesh, je dar nebeshkiga Ozheta. Njega moresh is goliga serza sa vse sahvaliti, kar prejmesh, ino sa

vse profiti, kar potrebuješh. Ravno tako so jo tudi Jesusa Kristusa nje odreshe- nika ino isvelizharja she v' mladosti pos- nati uzhili; ino tako so ji lepo sgodbo po malim perpovedovali, kako je on is gole ljubeshni k' ljudem na semljo pri- shel; de je bil v' mladosti ljubeshnivi, po- korni ino poboshni otrok; kako je on v' posnejih létah ljudi, sam sebe ino nebeshkiga Ozheta posnati uzhil, rekel jim je: kaj de naj store, ter dopadli mu bodo, ino k' njemu v' nebefa prishli, tako ni ona mogla sadošti samerkljiva biti; ampak je hotla vedno vezh vediti. Kaj je Jesus Kristus ljudi uzhil, de bi tudi ona enkrat k' timu ljubimu Ozhetu v' nebefa priditi samogla. Kmalo je sa- popadla vse vezhi kerfhanške resnize, ino vse lepe zhednosti, katere so nje starost, nje stan ino spol lepotile. K' ti- mu lepimu nauku so Viblingerški Bene- diktinerji pot trebili, ino gladko delali; potim so se vřim poslednikom grajšhinst- va hvaleshni skasali; sakaj bili so po obilnosti od grofovške drushbe s' vřim prevideni, kar so le potrebovali.

Leta pridni nauk od boshjiga sheg- na ali blogařlava navdan, sakoreniti v'

nedolshnimu ferzi mlade lte she v' mladosti pravi podklad k' v'fim lepim zhednostim, k' junashkim terplenju; ali k' stanovitnosti; sa voljo katere je vredna, de jo v'fim kristjanam, kakor tudi poslednim narodam, v' isgled kerfhanške kreposti osnanim, po katerim ozhitno sprizhuje, de Bog tajistim, k' njega ljubijo, vse k' dobrim obrazha, ino de revni zhlovek vse storiti samore; ako le v' boshjo pomozh savupa, ino svojo krepost v' boshji gnadi ishe.

Ita je bila she v' svoji prvi mladosti isgled poboshnosti ino boshjiga strahu, rada je hodila v' cerkev, v' kateri v' boshjih rezheh samaknjena dolgo moli ino premishluje; ljubila je is praviga name na svoje starishe, skasala jim je svojo ljubesen v' pokorshini, f' katero je tudi druge ljudi vladovala; ravno tako je tudi posle svojih starishov po svoji dolshnosti ljubila, ona ni bila po svojim stanu prevsetna, pomaga vsakimu, tudi timu narmanjshimu na noge, zhe ima le priliko, kjer nemore s' pomozhjo pomagati, tam pomaga f' tolashbo. Gola shlahtnost jo je bila, v' zhlosti ino v' nedolshnosti, pred vsako nespametno bese-

do se je framovala, inobeshala je pred-
vsako nevarnostjo. Rastla je v' starosti
ino mozhi, ravno tako tudi v' kerfhan-
fki popolnamasti ino zhednosti, vedno je
bila gnada boshja bolj vidijozha per nje
delah, veseli so jo bili starishi ino dru-
gi ljudje.

Kakor je Ita is rok svojih pravizh-
nih ino poboshnih starishov dragi ne-
beshki shegen nar boljsih naukov pre-
jela; lih tako so starishi sopet nar lepshi
plazhilo od Boga sa vse svoje persadeva-
nje, proti svoji brumni hzheri doshiveli.

Tretje poglavje.

*Ita se omoshi s' Henrikam Togenbur-
skim grofam.*

Potim k' je ta mlada grafinja starejsi
perhajala, bi jo bili nje starishi, kakor
tudi vse druge svoje otroke, radi pre-
fkerbleno ino srezhno vidili, ino po sre-
zhi svojih otrok veselje v' svojih starih
dnevih doshiveli. Iti je gola pokorshi-
na do svojih starishov, nar ljubshi ino

nar imenitniſhi delj; is ljubesni ino zhaſti do Boga nje praviga ino nar boljſhiga Ozheta, je molila ino zhaſtila, vezhkrat je proti nebu sdihovala, de bi ji on ſhe sanaprej ſvoj ſhegen darval, ino po nje ſtarifhah ſvojo voljo rasodel, de bi ona v' prihodni ofkerbi, veſelje ino ſadovoljnoſt ſvojih ſtarifhov oſnanovati ſa mogla.

Opravlala je tudi ſdaj v' gradu ſvojih ſtarifhov, bolj ſ' veſeljam kakor popred domazhe opravke, persadevala ſi je tajiſte vedno bolj poſnati, ino v' roke vſeti, de jih bo enkrat, ko dobra ino ſaſtopna goſpodinja opravljati vumela. Shivela je, ko popred, vedno na tihim, vſe ſvoje dela je Bogu, kakor nje ſtarifhi darovala, profila ga je, de naj jo per vſih podpira.

Boshji ſtrah, ino praviza ſe nemore perkriti, veliko prijatlov imajo, kateri jih iſhejo, ino v' njih pred ali potlej ſvoje nar vezhi ſvelizhanje najdejo. Torej nemore tudi Ita, mlada grafinja dolgo perkrita biti; ſakaj velikokrat je bila v' druſhini pravizhnih grofov ino ſhlahtnih oſeb ali perſhon rasgled v' njih pogovorih, na to viſho jo je v' Kelno per

fulzhbi v' leti 1197, katero je grof Hanav napravil, ta mladi Togenburški grof Henrik sposnal. Vsi njegovi prijatli, so le dobro ino ljubesnivo od nje govorili, dopadlo mu je, ter jo je sa sheno svoljil. Kmalo po fulzhbi, se je on is Togenburga v' Kirhberg podal, rad bi se zhes vse, kar je od nje slishal, s' lastnimi ozhmi previshal, ino svediti je rajtal, ali bodo, mlada grafinja, ino nje starishi vse to dovoljili, kar je on v' serzi shelil.

Henrik lep mladenizh od shlahtniga rodu je bil, imel je lepo ino imenitno grajshino Togenburg, prebival je v' tim starim gradu svojih sprednikov, kateri ni bil delezh od Fishtinskiga kloshtra, na prav visoki ino stermitshkali je bil sidan, terden je bil, niso ga mogli, ne mozhni vetrovi, ne sovrashniki rasdjati. V' sadni fulzhbi je Henrik pokazal, de je prebrisan ino mozhan. Lepo je bilo njegovo kratko stanovanje v' Kirhbergu, po svojimu stanu ino starosti se je sadershal, zela grofova drushina ga je ljubila, ni mu bilo vezh teshko, mlado grafinjo Ito snubiti, starishi ino vsi njih prijatli so mu jo obljubili. Mislili so si,

pravizhni mosh je — v' sakonu bo s' bogabojezho Ito brumno shivel, frezhna bo grofovška hzhi per njemu. Ravno tako se je tudi Henrik lete poboshne, prav poduzhene, ino ljubesnive devize veselil, pravizhno sheno bom dobil, si je vezhkrat mislil, vesel ino sadovoljn bom s' njo shivel. —

Henriku je Ita obštala, de ga ljubi, tako naglo, ko ji je on svojo pravo ljubesen rasodel, tudi nje starishi niso nizh rekli, kader so bili previshani, sakaj de jo on obiši, taki prijatli so mu bili, de so zhes malo zhasa, she ravno v' timu letu 1197 po njegovi volji grofovsko shenitovanje obhajali, po katerim je bila Ita po sakramentu svetiga sakona s' Henrikam sarozhena.

Na dan shenitve da Henrik svoji mladi nevesti en posebno lep, slat perstan, v' katermu je bil prav drag kamen vdelan, — vsami ta perstan — ji pravi — vedno naj te na podobo edinjoši, vezhne svestobe ino ljubezni opomni, kader ga bosh vgledala! —

Polni preferzhniga ino nedolshniga veselja so bili dnevi shenitve, shalostna ino britkosti polna je bila pa ura, v' ka-

teri se je nedolshna hzhi od svojih starishov, bratov, sester, od vseh prijatelov ali prijetliz, ino drugih ljudi lozhila, domazhijo sapustivshi, v' kateri je veliko nedolshniga veselja vshivala, se ji serze v' shalosti topi. Kar se ona na enkrat na boshji shegen ino na nebeshkiga Ozhetta opomni, kateri vse svoje svoljene, ravno tako, kakor kokla svoje pisheta s' perutmi pred vsm slegam perkriva, ino vedno sa - nje fkerbi, vodi jim vsako njih stopin noter do nebeshkiga kraljestva, v' katerim se bodo enkrat po otrozhje so - pet is - fhli; eden drugiga bodo najdli, sklenjeni bodo s' Bogam, njih Ozhetam, ino vshivali to neisrezheni veselje nebeshkiga svelizhanja. — Ravno te misli pomanjshajo shalost lozhenja od vseh svojih — vsakimu kristjanu; torej tudi shalostni Iti. —

Ura odhoda je prishla, ino Ita gre s' svojim sheninam v' boshjim strahu. — Starishi, bratje; sestre ino veliko drugih prijetlov zeliga grajskhinstva so jo sprej - mili. Pojdi s' Bogam! — so ji vedno perporozhovali! — Veliko ljudi se okolj nje drenja, kader od starishov slavo jem - le, ino se v' prihodni odlozheni kraj po -

da. Zhes nekaj dni je prishla sdrava, vesela ino sadovoljna na grad Togenburg, v' domovanje svojiga shenina, kjer so se jo Henrikovi podloshni she sdavnaj veselili. Na zešti se sbirajo, po kateri se ima perpelati, ter jo sprejmejo, kakor svojo prihodno mater. Okolj grada se vse tare, vsaki jo hozhe viditi, vsaki posnati. Henrikovi posli se veselijo, eden drugimu frezho voshijo, de so tako salo ino poboshno gospo doshiveli.

Zheterto poglavje.

Ita frezhna sakonska shena.

Kakor je Ita v' svojim bogabojezhim devishtvu dolshnosti svojiga stanu, s' svestjo ino na tanjko dopolnila, po katerih si je sadovoljnost ino boshji pristopik sprofila; ravno tako si je tudi možno persadevala dolshnosti svetiga sakona svesto dopolniti, de bo vredna, kakor sakonska shena boshjo milost ino gnado vedno vshivati. Svete so ji bile posebno tiste besede, po katerih ji je maschnik, per

poroki sakrament svetiga sakona v' imenu Boga vfigamogozhniga perporozhil; sheninu po sakonski svestobi, veri ino ljubeshni podloshnabiti, ravno tako, kakor je zerkev svojimu poglavarju Jesufu Kristufu podloshna, njemu pokorshino, zhaft ino pomozh notri do smerti fkasati; sakaj v' tih besedah, so bile ob kratkim vse sakonske dolshnosti sapopadene. Ni jih kar nikoli opustila, zel zhaft svojiga shivlenja.

She po otrozhje je Ita v' ozhetovimu domovanju dolshnosti pokorshine na tanjko, ino s' veseljam opravljala; torej je tudi sdaj teshko ne pride, sakonske obljuje svesto dopolniti; posebno k' se Henrik ne fkashe proti nji, kakor prevseten ino terdovraten; ampak, ko ponishen, ino perferzhen sakonski mosh. — Ljubil jo je, kakor sam sebe, ni od nje vezh tirjal, kar je previdil, de samore prenesti, ino kar je bilo dobro ino koristno sa - nj, ino sa vse pohishtvo potrebno.

Per vsm tim sta bila obedva paven-der le po zhloveshko v' porodnimu ali v' isvirnimu grehu spozheta, sa tiga voljo tudi vezh, ali manj k' hudimu nagnjena. Henrik je bil posebno slab v' dobrimu,

kader ga je straš hude jese prevsela, malo kdaj se ji je nasproti postavil. Ita je she o pravimu zhasu hudo straš jese, ino vse hude navade per svojimu moshu sposnala, poterpeshljivo je vse voljno prenesla. Prava kerfhanfka ljubesen, katero mu je bila dolshna, ji na glas poterpeshljivoš osnanuje, ino saneshljivoš perporozhuje; s' milošjo ino krotkošjo je svojiga Henrika v' ti nar vezhi straši sprejela, pomanjšhati je vumela njegove teshave, fhkodljivshi bi mu bile vezhkrat, ako bi jih Ita prezej v' sazhetku, ne bila krotiti sazhela. Sakaj, kar f. Pavl govori, sadene vezhi del sakonfke ljudi; ravno ti imajo eden drugiga nadloge poterpeshljivo prenesti, eden drugiga s' krotkošjo k' dobrimu obrazhati, to storivshi dopolnijo Kristusovo sapoved, katera vsakiga kristjana uzhi: „*Ljubi svojiga blishniga, kakor sam sebe.*” — Sakonfskim pa perporozhuje: „*Ljubi svojiga mosha (sheno) nar bolj od vsih svojih blishnih, kakor sam sebe. Stori mu, (ji) kar sheljish, de bi on (ona) tebi storil (storila).*”

Ita vse to na tanjko storivshi, je shivela f' svojim mosham v' svetimu sakonu

sadovoljna, malo jih je bilo shalostnih ur med njima. Kar eden hozhe, drugi tudi, kar eden shelji, poshelji tudi drugi; eden drugimu veselje delata. Vshivala sta na svojim samotnim gradu, delezh prezh od mestniga veselja, lepo ino sadovoljno sakonsko ljubesen. Zhe se je ravno Henrika negodna jesa, ali kakshina druga teshava vlotila, snala jo je Ita s' ljubesnivimi ino milostlivimi pogledi, s' lepimi pogavori, ino s' drugimi isgledi krotiti; ravno tako je tudi Henrik svojo Ito vedno v' veselju obdershati vedil.

V' tim veselju zhasne frezhe, nista ta dva sakonska, kakor vezh drugih ljudi, Boga ino drugo nebeshko veselje posabila, opomnila sta se, ne le vsaki dan; ampak tudi vsako uro vsih dobrih dari, k' sta jih is boshjih rok prejela, sahvalila sta ga, is praviga serza sa-nje; posebno per vsakdanji sveti mashi, darovala sta se mu s' njegovim sinam Jesusam Kristusam, po katerim vupata nebeshko veselje sadobiti. —

Ita lepi isgled poboshnosti, ino boshjiga strahu, je shla, zhe so ji le vreme, ino nje opravila dopustile, k' bo-

shji flushbi v' Fishtinski kloster, svesto ino is praviga namena je obiskala zerkev prezhitte Devize Marije v' pristavi, ino druge take kraje, vezhkrat je prejela f' poboshnostjo svete sakramente, po katerih je v' boshji gnadi vedno vezhi ino kerpkeji prihajala, dolshnosti svojiga stanu svestej dopolnila, ino kerfhanfke zhednosti posnemala, britkosti ino grenkosti poterpeshljivo prenesla, v' katerih je she na tim svetu frezho ino sadovoljnost iskala, po smerti pa vezhniga svelizhanja se dosezhi nadjala.

Sraven tiga je tudi v' ferzi boshje rezhi premishlovala, posebno, kader je bila od fkerbi ino britkosti nadleshvana; nobenimu jih ni rasodela, kakor samo Bogu v' molitvi, ino nje vestnimu posvetovavzu per spovedi, po tim je bila vedno s' notrajno tolashbo okrepzhana. Ita je dopolnila popolnoma boshje sapovedi. S' gorezhim ferzam je molila, ino zhashtila Boga, stvarnika nebes ino semlje, vselej, kader je imela prilko. Nje dela vidivshi, rasdani isgled Itne poboshnosti tudi druge ljudi. — Vsi, kateri so nje opravke vidili, so se od nje tajiste opravljati uzhili, po katerih so svojiga

Ozheta v' nebefih zhe dalje bolj ino bolj zhasiti sazheli.

Nikir se ne bere, de bi bila Henrik ino Ita otroke imela. Boshja previdnost jima je prevelike britkosti odlozhila, pod katerimi bi se moglo materno ferze v' folsah vtopiti, ino pod butaro bolezhin opefhati; ko bi se ona mogla od tajistih lozhiti. Otrozi pa, bi bili bres matere, od ozheta, katermu vest pozhitka ne da, na dushi ino telefonu vekoma sapufheni. — Ravno sa to, jih ni boshja previdnost s' otrozi obdaroval; de se bosta she na timu svetu sa boshji nauk, ino nebefa loshej perpravljati samogla. —

Peto poglavje.

Ita pravizhna gospodinja, ino veselje svojih podloshnih.

Kir so Henrika vse njegovo dvorstvo, posli, ino podloshni, sa svojiga gosпода sposnali; torej so ga tudi ljubili, ino veliko obrajtali; sa voljo njegove pravize ino dobrot, katere jim je fkasal, ino

sa veliko veselih dni, k' so jih njega flushivshi doshiveli, ino si fhe v' prihodnizh doshiveti vupali; ravno tako so gotovo tudi vse hude straši, ali teshave njegove serditne ino hudobne jese nad njim she vezhkrat vidili; ino tudi v' njegovi naglosti v' delah obzhutiti mogli.

Nizh pametnejshiga ino boljshiga niso posheleli, ko de bi si njih dobri, ljubesnivi ino dobrotni gospod, prav krotko, poboshno ino perferzhno gosposa sheno sbral, katera si bode, po svoji vumnosti, ljubeshni ino boshjimu strahu, svojiga gospoda v' vsih lepih zhednostih pokrepzhati, ino vse zhes njega, she sdavnaj gospodovavshi straši, ali slabosti pomanjshovati persadevala.

Henrikovo dvorstvo od serzhnih shelja navdano perzhahuje dan na dan, nagrajfskih vratah prihodno gospodinjo; ravno tako jo tudi vsi njegovi podloshni, she na pervim grizhu pred gradam spri mejo, v' kateriga se ona pela, ali se pa na zeshi sbirajo, po kateri bo ona prishla, viditi ino posnati so jo sheleli. Pervi ltni pogled jim je prav dopadel, ravno tako smo sheleli, so eden drugimu djali. Na nje obrasu niso nizh dru-

giga, ko golo nedolshnost, krotkost ino bogabojezhnost vgladali. Ita se jim sa vse lepo sahvali, v' zhimur so ji frezho vofhili. Perljudna je bila, vidli so v' nji nar vezhi poterpeshljivoſt. Kader se velika kerdev ljudi, okolj nje drenja, jim kar nizh hudiga ne rezhe. Vidli so pa tudi Henrikovo ljubesen do ſvoje ſhene. Torej vse jima na glaf osnanuje: „*Kar ſmo ſi ſheleli, ſe je dopolnilo.*”

De je bila Ita dvorſtvi nar boljſhi goſpodinja, ſe ſhe is nje dobriga pod uzhenja previdi. Niſo je ſerdito ali prevſetno grafinjo imenovali, ampak ljubina ino ſkerbna mati ſo ji djali, od nobeniga ni vezh ſtoriti tirjala, kar je ſtoriti ſamogel, delati ino s' bratovſko ljubesnijo eden drugiga ljubiti, jih je vadila. Vedno jim perporozhuje: „Pomagajte eden drugimu per vſih rezheh,” jih je ſama is laſtnim iſgledam podpirala. Ljubila je v' ſvojim pohiſhtvu perljudnoſt, réd ino ſnago. Vſako delo, ino vſaki poſel ima ſvoj vmerjen zhaſ. Ona je bila povſod ſkerbna Marta, katera je v' enim kraju v' kaſovala, v' drugimu pa delala, sraven tiga ni poſabila nikoli nar koriſtniſhi ino potrebniſhi delo Marije,

Jesusa nje svelizharja, njegovo boshjo besedo ino njegov lepi isgled.

Kako bi pazh mogla Ita kerfhanfski nauk, potrebni shivesh dufhni opufhati, katera je vsaki dan, she o prvi sori v' molitvi svoje shelje ino opravila Bogu darovala, katere so po zerkveni sapovdi nar bolji shivesh nafhe poboshnosti, kako bi bila mogla ona, pravim to nar potrebnishi ino korisnishi — per drushini svojiga domovanja opufhati? — Kir je v' kerfhanfskih refnizah poduzhena dobro vedila, de bo pred sodnikom, ob sodnim dnevu, sa tiga nar slabshiga polla ojsri odgovor dati mogla.

Vfako jutro Ita bila grof Henrik ino njegova shena Ita s' vfo drushino per f. mashi v' grajshinski Kopelzi, kjer so nar vezhi dar v' odpuhanje grehov Jesusa Kristusa v' nedolshni ponishnosti, ino v' fveti poboshnosti s' maschnikam vred nebeskimu Ozhetu darovali. Nedela ino prasniki so bili Bogu posvezheni dnevi. Torej ni bilo nobenimu grajshinskimu udu dopufheni, bres usroka ali urshoha od kerfhanfskiga nauka ali boshje flushbe prezh ostati. Per vsaki boshji flushbi, so bili vfi is praviga serza v' Boga

samishleni, f' samerkljivoſtjo ſo boſhjo beſedo poſluſhali. Dopadajenje je imel Bog nad leto pobošhno groſavsko druſhino. Sarja ino iſgled prave dobrote je bila v' zelim grajſhinfſtvu; poſebno pa vſim podloſhnim mozhni vir nebeſhkiga blogaſlava ali ſhegna, ino nedolſhniga kriſtjanſkiga veſelja.

Ravno to veſelje je bilo ſhe vezhi; ſa to, kje Ita po ſvoji ljubezni ino dobroti Henrikovo jeſo krotiti vumela, ako je ravno on ſhe ſazhel ras-ſajati, k' njemu pridevſhi je vſe hude ſtraſti per njemu ogladila ino omikala, ſopet je bil dober, ſopet ljubezni, ino ſopet je s' njo govoril ko popred. On bi bil nedolſhnimu-vezhkrat terplenje, krivizhnimu — pa pravizo, ino veſelje oſnoval ali v' mirel, ſvojo ljubo ſheno v' bogalſhi, ni nobenimu krivize, ne v' gradu ne v' zelimu grajſhinfſtvu ſtoril, nobeden ſe ni zhes njegovo nagloſt pertošil.

Marſjkateri krivizhnik ſe Iti v' ſerze vſmili, ſhe mu ni mogla po ſvoji proſhni odpuſhanje ſaſluſhene ſtraſinge per Henriku ſproſiti, mu jo je ſaj nekaj odloſhila, ino vſelej je to rada ſtorila, ka-

der je nad krivim kaf ino pravo naprejšvsetje se poboljšhati, zhutila.

Posebno dobra ino blagodarna je bila proti pravizhnim, kateri v' bošhtvi ino sromashtvi shive. Po materno je sa-nje skerbela, dala jim je obilne dari, tudi Henrik je to zhislal, ino ravno tako sa svoje podloshne skerbel, ko Bog sa-nj, ino sa njegovo brumno Ito. Ino kako bi ne bil Bog njemu to storiti dopustil? — kir sam uzhi: „*Bodite vsmiljenj, de bošte vsmilenje dosegli. Kdor poshir vode shenjimu poda, bo sa-njo ravno tako darvan, ko de bi jo bil meni padal!*” Kako bi bil samogel on dela tih dveh sakonskih oséb ali pershon nevsmiljeno poshtrafati, ali toljko dobrih del neplazhanih pustiti? —

So pa Ito njeni ljudje, ali shlahta obiskali, tako je bilo vedno veliko veselje v' Togenburgu. Veselili so se eden drugiga sdraviga, ino veseliga viditi. Eden drugimu so lepe ino dobre novize perpovedvali, marsjkaterikrat so se v' perpovedovanju ino v' pogovorih sanozhili. Ne samo korisne, ampak tudi negodne rezhi si rasodevajo. Tudi lete nekaj dobriga osnanijo, kakor vsaka dru-

ga shtrafinga, katera se isrok nebeshki-ga Ozheta is-snide, torej so jih hvalesh-ni sa dobrote boshje sposnali.

Tudi takrat, kader so se Ite notraj-ne teshave ino grenkosti vsule, ni kar nizh nevoljna prihajala, terdno je vero-vala, — le sam Bog ji sna tajište prelo-shiti, pomanjšhal jih bo, ako so ji le v' prid poslane. Henrik pa, kalnih misli je bil, vsako iskro nevere v' Boga je ved-no perkrival, pravizhniga ino ljubesni-viga mosha se je delal v' ltnih ozheh. Ravno sa to je grafinja vedno svoje go-stazhe perdershovala, sdela se ji je, de sopet vesele dni njene mladosti per sta-rishih prasnuje. Kirhbergerji nasaj gre-de vselaj mislijo — Ita je na Togenbur-fkim gradu vesela, frezhna ino sadovolj-na. —

Shesto poglavje.

Ita je stanovitna v' nevarnih skush-njavah.

Dobrotliv ino modri Ozhe odrezhe svo-

jim otrokam veliko veselja, odtegne jim svojo dobrotljivo roko, kjer bi jim bile, ali veselje, ali dobrote nekoristne. Hugi skušnjave jim osnuje, po katerih on njih stanovitnost ali ljubesen poskusha, ino prihodno veselje poviksha ino poslajsha: Tako Bog nar boljsi ino nar modrejsi s' svojimi stvarmi dela. — Marsikaterimu dobrimu ponudi kelh terplenja, de bi se po dobrim ne prevsel; hوزه, de naj bodo dobri v' terplenju poskushani, ino vedno najbolji prihajajo, de se bodo pravo frezho zhednosti ino boshji strah, she na timu svetu posnati uzhili, po katerih bodo obiljne perdelke, sa vezhno svelizhanje v' nebesh obrodili.

Ino ravno tako dela Bog tudi s' Henrikam ino Ito, namiri jima kelh terplenja, zhes Togenburški grad ga islije; posebno Ita ga more do sadne kapelze isprasniti. To pergodbo prihodni usrok osnanuje:

Med Henrikovim dvorstvam ali flushabniki, je bil tudi en lah, Dominik mu je bilo ime. Svit dvornik je bil, per delu ino drushini premeden, olikane ino fladke so bile njegove besede, pre-

brisan je bil, snal je vsakiga zhloveka, na svojo stran spraviti. Torej se je tudi kmalo per Henriku perkupil, vse ga je veliko obrajtalo, ino ljubilo. Tudi Ita poboshna grafinja ga je zhislala, mu, pravizhniga sposnavshi, kar nizh ni od rekla. Ali, kaj se sgodi? — nad to svijazhino so se Ita, Henrik ino vsi drugi ogolfali. Sakaj Dominik je bil per vsi svoji velikosti, vender le velik presheshtovaviz, ino sushni vsh nesframnih strasti.

Proti nedolshnilti, soper nje name-nu, je bila njegova hudobija napelana. Kakor je ona sploh vse flushabnike ljubeshnivo vladala, ravno tako tudi Dominika, prvi ino blishni prijatel je bil nje gospoda; torej ga je tudi drugim vred ljubila, ino vedno prijasno sprijela.

Pa ravno tiga sadershanja grafinje, je bil on vesel, mislil si je, Ita ima ravno take misli, ko on, zhe dalje le vezhi nagnenje je imel do nje. Ali Ita, poboshna je bila, ino nobeno napezhnost ni pustila v' svojim serzi sakoreniniti; ampak vse je le od te dobre strani pregledala, ino tako dolgo sagovarjala, dokler je bilo mogozhe. Kir je pavidila, de ima hudobno, naprejevsetje, je ni

bilo njegovo sadershanje vezh vfhezh, vedno fkerbnejshi je bila pred njim, ferze ji oterpne proti njemu, vfako nerodno besedo od njega, je s' nevoljo ino s' sanizhovanjam savergla.

Pravizhni vedno vezhi v' lepih zhednostih prihajajo; ravno tako so tudi hudodelniki vedno v' hudobijah rasberdanjshi. Dominik ni svojih hudih nagenj ino misel opustil, ampak vedno je prilke, po kateri bi svojo hudobijo dopernefil, zhakal, katero je po Henrikovi prijasnosti tudi kmalo dozhakal. Ino sdaj, — sdaj se proti poboshni grafinji takih nesframnih nagovorov poslushi, pred katermi bi se vfaka nedolshna ino pravizhna dekelza framovati, ino po boshjim strahu od tajishih beshati mogla.

Ita ga s' nevoljo ino s' grosenjam od sebe pahne, nizh ni maral sa ojstro besedo, v' starih grehah hudobiye je bil sapleden, nizh ni prashal sa pravizhno nevoljo, po kateri je bila Ita navdana. Ravno sdaj je bila od vseh ljudi sapushena. Na poti od grada v' zerkev gredé jo Dominik v' fredi borshta frezha. — Na to povsdigne ona svoje nedolshno ferze proti nebu, glasno joka, ino vpije, ter

Boga v' pomozh klizhe. Pa kako bi Bog, nar fkerbnejshi Ozhe vsih stvari, posebno svojih dobrih ino poboshnih otrok, ravno sdaj, svojo svešto flushabnizo v' ti nar vezhi nevarnosti ne bil vflifhal? — katere glas oblake predere, ino Boga sa pomozh profi, poslal ji jo je, she o pravim zhasu. — Kuno Henrikov oproda ali flushabnik, ravno na lovu je bil, ltno vpitje saflifhavshi, hiti ino naglo k' pomozhi tezhe, she o pravim zhasu je kje prifhel. Smefhal je naprejevsetje hudodelniku, — niga dopernefil framotljivi-ga dela. —

Ita v' njemu nebesfhkiga angela sposnavshi, pade na kolena, ter Boga vfigamogozhniga sa pomozh sahvali, katero ji je po njemu skasal. Kuno pa nesramnimu hudodelniku smert shuga ino pogublenje, na ravnost mu rezhe: „de bo f' hudo ino tamno jezho sa njegovo delo poshtrafan.“

Poboshna Ita ne misli tako. Ne samo po prasnih besedah, ampak veliko vezh po lepih kershanfskih delah Boga tiga nar visokejshiga zhasi, ino sa skasano pomozh sahvali. Kaj je hotla tedaj vezh lepfshiga ino imenitnifhiga doper-

neſti, ko ſvojimu ſovraſhniku ino raſſhalivzu iſ zeliſa ſerza odpuſtiti? —

„Sam Bog tim odpuſti, kateri ga raſſhalijo, ne hoſhe njih ſmerti; ampak, de naj v' duhu ſhive. Kaj je hotla lta vezhiga doperneſti, v' tim teſhkim boju? — ko ſa Jeſuſam ſvojim ſvelizharjam hoditi, kateri je ſhe na kriſhu ſvojim ſovraſhnikam odpuſtil, ino ſvojiga nebeſhkiga Ozheta ſa vſmilenje ino mi-loſt profil, rekozh: „Ozhe odpuſti jim, ne vejo, kaj delajo!“ —

„S' tim brumnim ſavupanjam, ſe proti Kuneti oberne, prava ino ſveſta popotniza Jeſuſa Kriſtuſa je bila, v' gorezhi ljubezni proti Bogu ino ljudem je ſhive-la, ter mu overſhe ſ' ponishno reſnizo njegovo prenaſlo ſaſhugano maſhovanje do Dominika, ga opomni na boſhje vſmilenje, katero on ino vſi ljudje vſak dan ſavoljo ſvoje hudobije potrebujejo, gotovo ga bodo doſegli po iſreku Jeſuſa Kriſtuſa; ako bodo le proti vſakimu zhlo-veku vſmiljeni. Potim ſe mило, ino ſ' ſolſnimi ozhmi proti Dominiku oſre, mu popolnoma njegovo napreſvſetje odpuſti, ter ga proſi: de naj boſhje vſmilenje ino odpuſhanje po ſreznim poboljſhanju ſa-

dobi. Ras-shalenimu Kunetu pa sapovej, de nima te sgodbe, ne Henriku ali kakshnimu drugimu zhloveku rasodeti.

Kuno od boshjiga vsmilenja navdan, strah boshji ino zhasť proti svoji nedolshni grafinji ga prevsame, teshko mu je bilo, pa ji je vender le obljudil, de jo bo vbogal, ino vse kar mu je sapovedala samolzhal, sakaj svest ji je bil v' vsih rezheh. Dominik svit hinaviz ino hudodelnik, po isgledu skasaniga greshnika storivshi, obljudi vse dobro, se po sanelivi sgodbi is svoje zherne ino vmasane dushe, sa to veliko skasano vsmilenje ino gnado sahvali, pa vender le ostane per svoji staritarmi starinesframni hudodelnik, v' serzi mu strashno mashhovanje teli proti Kunetu, kateriga je od nezhišniga doperneshenja odgnal. —

Is straham se tukaj praviza boshje besede rasodeva: „nezhišniki ali presheshtovavzi ne pojdejo v' nebeshku kraljestvu, sakaj malo jih je, de bi se poljsnali (I. Kor. 6, 9.) vezhi del v' grehu ino hudobii poginejo.” Od tiga pa tudi vidimo Ito s' lepimi kreposti olepoteno, ona ni bila s' hudim omadeshovana, svesto je hodila sa Jesulam, vsmilje-

na je bila proti nar vezhimu svojih sovrashnikov, opomnila ga je, de naj se spokori, ino poboljšha. Ravno tako ne samore, le vsaki samo po imenu kristjan ravnati, ampak le tajisti, v' zhiga serzi boshja beseda prebiva ino gospoduje, ino v' zhiga shivlenju se pravo kershanstvo vidi ino obzhuti.

Sedmo poglavje.

Itno sakonsko veselje sazhe manjši prihajati.

I ta ni Dominika po ti hudobni pergodbi kar nizh sovrashila; pametno ino milo ga je sprijela, kakor popred, perkrivala je svojo nevoljo proti njemu, bala se je, de bi se ne bilo njegovo poboljšhanje pomanjšhalo, de si ravno ni bilo ispraviga namena, ali de biga ne bila per drugih ljudeh oframotila. Kuno se je pa tudi komej od jese proti Dominiku sdershal, v' serzi ga je mashtovanje peklo, katero je na oster vkasgrafinje ko-

mej potolashil, potim je bila sa sdaj sgodba vtihnila.

Dominik svit dvornik, previshan je bil, de Ita Kuneta pravizhniga oproda veliko obraja, ino ljubi, pa kako bi ga ne ljubila, ko jo je bil od greha refhil, ino framoti odtel; ravno v' tim ishe sviti Dominik prilko, po kateri bo svoje strashno mashovanje, katero mu v' serzi pozhitka ne da, nad Kunetam ino Ito poboshno grafinjo dopernesil.

Kakor nekdej pravizhniga Joba, ravno tako tudi sdaj, je duh pregrehe, she vezhkrat Togenburške sakonske ofébe ali pershone, katere so v' edinjosti, ino ljubesni shivele, v' sovrashtvo saplesti iskal, njegovo sovrashno oko ni nizh drugiga, ko perloshnosti ino prilke iskalo, po kateri bo onota dva sakonska per ljudeh pozhernilo, ino per Bogu nefrezhna, ino v' veri nesvesta storiti samoglo. Hudi duh je mislil to prilko ino perloshnost popolnama per Dominiku najdi, zhiga serze je bilo vsimu peklenfki mu posvetovanju odkrito, ino njegova volja je bila perpravljena tajisto dopolniti. —

Henrik je Dominiku skoraj vezh ko sam sebi saupal ino verjel; sakaj on se

je svojimu gospodu tako dolgo perlisval, dokler je s' svojo lashjo ino pekleniskim sovrashtvam, njemu sakonski mirino ljubesen do svoje grafinje odvsel, v' njegovimu serzi ogenj sovrashtva podkuril, po katerim je on popolnoma mislil, de bo she en dan prishel; ob katerim bo svoje nesramne shele zhes Ito spustil.

Pa tudi sdaj se je ogolfal, sam Bog lepe zhednosti podpira, ne dopusti, de bi jih hudodelniki premagovali. Tudi sdaj je bila njegova sadna skufshna proti Iti skvarjena. Poboshna grafinja je vedno Henrika ljubila, svesta mu je bila. Ali, kaj hudodelnik na to stori? — saklev se je, de ne bo popred miroval, dokler je ne bo v' greh sapelal.

De bo pa to dopolnil, more vedno perzheto sovrashtvo v' Henrikovimu serzi, kateri je Ito ljubil v' hudobii podpirati ino pokrepzhovati, potim se mu bo naprejšetje isfhlo. Dobri kristjan prevdari vse, le od te dobre strani. Ljubomornik pa ishe povsod le hudobijo. Vse po hudobii rasloshi, ino v' resnizhno dobrih delah, le hudobijo ino sovrashtvo najde. Vsaka nedolshna beseda, vsaki prijasni pogled, v' katerih poboshni pra-

vizo ino lepe kreposti ali zhednosti vidi, so ljubomorniku sovrashne, ino vezhkrat gotovo sprizhovanje nesvestobe.

Sviti hudodelnik je snal sovrashne dela v' Henrikovimu serzi buditi, ino po svojimu doperneshenimu trudu obdershati ino pokrepzhati, tako, de jih je vsaki brumni nad njim sapopasti snal. Njegova ljubesen do lte omersne, narodno je bilo njegovo sadershanje do nje, grenkih ino teshkih besedi je bil, ne da je ga kar nizh vezh prijasniga ino perljudniga pogleda. Ako je ravno Ita, po svojim ljubesnivim sadershanju Henrika previshala, de je v' vsm, kar mu je zhes njo povedano, nedolshna, je ni hotel kar nizh verovati, sovrashtvo v' sakon-skimu veselju, ino proti lti, je njega prevselo. Dominik, ravno ta svijazhina je bil, kateri je s' lashjo sovrashtvo med sakonam napravljaj.

Ita, v' kateri nedolshna dusha prebiva, nemore urshoha tiga teshkiga terplenja prevdariti, marsjkatero uro je v' shalosti ino v' strahu per svojih delah preshivela. Bila je vedno sama, nobenimu ni svoje nadloge toshila, ko samo Bogu, nikir ni tolashbe iskala ali pozhitka, ko

per njemu. Nje vest ji vedno na glas osnanuje, de je nadolshna, torej jo v' serzi vedno nebeska pomozh ino boshji pristop rasveseluje. Lahko ino poterpeshlivo je svoje terplenje prenesla, bolj jo je Henrikovo teshalo, ko svoje lastno, kir ga vidi, de je v' jesi. Vezhkrat v' terpljenju je Boga sa pomanjschanje profila, vezhkrat Henrika v' jesi tejsila, pa vse je bilo sa-stonj. Bog, kateri v' teshavah prave zhednosti poskusha, ino lti premagovanje terpljenja ino hudobije obljudi, dopusti hudobijo zhes njo priti, po kateri on veselje lepe zhednosti soper mislam hudodelnikov povikshuje.

Na to visho je bilo ltno veselje, ino frezhni dnevi od ravno tajistiga rasdjanja, kateri je bil le nje poboshni zhednosti, sa shivljenje ino frezho, veliko hvalo dolshan. ltno nar vezhi veselje je bilo: nedolshnost pred Bogam, ino dusbni mir. Henrik pa je bil od mnogaterih spazhenih misli muzhen ali martran, v' katerih je bil po hudobii vedno kerpkeji, tako, de ni imel, ne v' svojim gradu, ne v' lastnimu serzi tolashbe, veselja ino pozhitka. Sdaj se Dominik vedno ino zhversto trudi, ka-

ko de bi on Kuneta ino Ito v' nefrezho pokopal, vedno na perlošnost zhaka, kdaj bi se nad njima masfovati samogel.

Osmo poglavje.

Ita sgubi sarozhni perstan.

Ita poboshna ino fkerbna gospodinja, ne opusti v' timu shalošnimu stanu, kar nobeniga svojih domazhih opravil. Pred vsim svojimu Henriku posrezhi, ino domazhe opravila po redi opravlati, ji je bila prva fkerb. Sama sa se ni veliko porajtala, de si ravno ni nobene rezhi opustila, kar bi ji bilo potrebno ino korisno. Ako pogledamo nje oblazhila, vidili bomo v' njih edinost ino smasnost. Ona ni svoje nar lepshi gvante nikoli sa to oblekla, de bi se bila s' njimi bahala, ali pa shelela koga viditi, ali videna biti; ampak sa to, k' jih je po svojimu stanu oblezhi mogla. Lih sdaj ni ona tigar nar lepshiga ino drashjiga she lét' no dan oblekla, v' fkrini je bil sapert, bala se je sa. nj, de bi se ne pokvaril; to-

rej si je naprej vsela, de ga bo ob enim prav lepim pomladanskim dnevu na sonzi presufhila.

Na to je prifhel kmalo prav lep pomladanski dan, ob katerim je ona ta gvant presufhiti shelela. She jutrejna sora osnani sonzhni prihod ob katerim Ita postelo sapustivshi, rozhno okna gorlim sharkam, ino jutrejnemu sraku odpira. Lih od tukaj pregleda ona svesto zeli jutrejni kraj Togenburfskiga grada, ter vidi lepo polje, drevesa, hoste rasti ali seleniti, ino marsjkatero drevo tukaj, ali tam zvedeti. Poslusha veselo petje ptizhkov, kateri zhasi ino hvalo svojimu stvarniku she o prvi sori osnanujejo. Ta rasgled jo v' ferze sbode, na kolena pade, svoje ferze, ozhi ino roke povsdigne proti nebu, sahvali tiga nar dobrotljivshiga Boga, sa vse svoje shive dni, ter ga prosi, de bi ji v' pomozh pristopil, de bi mogla tudi ta dan po kershanfko, lepo, brumno, ino Bogu vfigamogozhnimu dopadljivo shiveti ino ravnati. Potih mislih je bilo nje ferze s' Bogam sklenjeno. Sdaj je ona nar lepshi gvan-te pregledovala, ino jih presufhiti misli.

Svoje nar drashji rezhi je na okno poloshila, svetile ino blefhile so se, ko sonze, de ni bilo mogozhe v' nje gledati, obleko je pa preluftati obefila. Naj se vse dobro prefufhi, si je mislila, med tim je nje serze fhe smiram v' brumnih jutrejnih mislih samaknjeno.

Kar ona na enkrat sagleda, med nar drashjimi rezhmi tudi porozhni perstan, kateri jo je na pretezheni zhal opomnil, ino na kratke dni sakonflikiga veselja. Sopet oberne sdihvaje svoje ozhi proti nebesam, ino se od tajistiga osre; sakaj ona ni bila kar nizh na posvetno blago navesana. Ni so je, ne frebrone slato, ali pa dragi kamni motili. Nje vest ji na glas osnanuje, vse dolshnosti sakonflikiga stanu na tanjko dopolniti. Torej se tudi sdaj per vseh opraviilah Bogu srozhi, ino gre mirna ino sadavoljna po boshji volji k' vsem svojim opravkam. Sopet je bila dobra, ino pridna gospodinja podloshnim, ni kar nizh na slate, ino drage rezhi, ali perstan vezh mislila, v' saperti f-hrambi lim jih pustila, si je mislila, nobeden ne bo do njih prifhel! —

Ali, Ita poboshna grafinja je bila v' svojih mislih ogolfana, ravno leta prav lepi spomladanski dan, ji je veliko teshav ino britkosti obrodil. Med mnogatermi ptizhi, kateri so sa gradam v' gojsdu prebivali, katermo se Rabenstein ali Orloviz pravi, je bilo tudi veliko krokarjov ali orlov. Eden letih ptizhov, leti memò okna Togenburškiga grada, na katerim so bile ltne slatnine ino dragi kamni. Kmalo, ko jih is svojim oštrim pagledam vidi, je na okno perletil, ter je ltni sarozhni perštan, kir se je možhno svetil, is med frede slatnine vsel, ino s' njim v' tamni gojsd sletil, katerga je na dno svojiga gnesda s- hranil.

Tako je sginil ltni sakonški perštan, bres zhloveshke vednosti, bres de bi bil kdo vedil is Togenburškiga grada, v' Orloviz! — Po odnesenju sarozhniga perštana, lozhi ena ptiza tudi sakon med Henrikam ino Ito. — Kar nobeden zhlovek si ni mislil, de se bo tudi Ita perštano vred v' kratkim zhafu, od svojiga ljubiga Henrika lozhiti mogla. Perštan je bil v' orlovski gojsd sanesen, je svešti namen, de se bo poboshna grafinja s' gojsdam sarozhila, ino s' njim popolna-

ma oblubo florila, tajišiga ne popred
sapušiti, dokler je ne bo smert od njega
lozhila.

Svezher ravno tišli dan, ko jutro je
bil lep ino jasen, Ita hozhe vse svoje
drage rezhi, slatnino ino obleko sopet
spraviti. Vse je bilo, kakor je pušila,
samo sarozhni perštan ji je sginil, sama
navej kam — vse je svešto preiskala, pa
ga vender le ni najdla. Skerbelo jo je,
zhe ga vezh ne bo. — Ni samogla isrezhi,
kako de ji je sginil, po tajištim prašhati,
se je možhno bala, ni kar nizh rekla,
de se ji je sgubil, to bi mi she vezhi
shalost ino britkost snalo napraviti, si je
misllila. Samolzhala, ino srozhila je
tudi leto shalošt, ko vse druge v' molitvi
Bogu vsigamogozhnimu.

Deveto poglavje.

Itni perštan je lovz Kuno najdel.

Kmalo potim, ko je bila Ita perštan
sgubila, gre Kuno grofov oproda v' or-
lovski gojsd na lov. Dolgo zhaša je ta-

val sa-ſtonj s' lovfkiimi peſmi po gojsdu, ſhe nevoljn je bil, kir ni nizh ſverine narajmal. Na enkrat ſaſliſhi prezej de-lezh vpitje mladih krokarjov ali orlov, v' gnesdi ſo ſhe bili, nizh boljſhiga ſi ni upal najditi, na to gre naglo ino ſerzhno proti vpitju - zhe ſo godni, jih bom uſel, ſi je miſlil.

Gnesdo je bilo na prav viſoki hoji ali jevki, komej je do njega ſplesal, godni ſo ſa ſleteti, prav vſhezh ſo mu bili. Kadar jih je veſel s' gnesda po-bral, ſe mu na dne gnesda, nekaj ſvit-liga ſableſhi, prav lep ſlat perſtan je bil, v' katerimu je bil dragi kamen vde-lan, Kuno ſe ga je obveſelil, ino je ni mogel njegove zene prevdariti. Na perſt ſi ga je nateknil, ni ſe ſanadjal, de bo is tajſtiga toľko britkoſti priſhlo.

Kuno domu pridevſhi, perpove-duje ſvojim tovarſham od najdene ino ſadete frezhe, pokashe jim perſtan, ka-teriga je najdel, od kateriga grajſhinki goſpodi kar nizh ne rasodene. Tudi njegovi tovarſhi s' njim vred trepaſti, ga ne opomnijo, de bi povſod oſnanil, kar je najdel, potrebno bi bilo, de bi ga bili na vſe opomnili. Sakaj najdene

rezhi so, ino ostanajo vedno ptuje blago, tišimu, komur flisbijo, se imajo odrajtati. Poprašhati se more, zhigave so? Nima se zhakati, de bi bil ta, k' jih najde, sa tiše poprašan. — Kje bi se bil lastnik ali gospodar take drage rezhi lohke najdel? — ko ravno v' grajshini? —

V' neoskerbi ino v' nevedenju priproših - ishejo posvetni ljudje svojo srezho vterditi, ino v' neprevidnosti sna svit hudodelnik svoje pregresne shele sadobiti.

Kmalò, ko je Dominik na Kunetovimu persti najdeni sarozhni perstan sagledal, shelji tajistiga natanjko ogledati nedolshni oproda mu ni odrekel kar nizh, ampak radovoljno mu ga pokashe, Dominik ga je naglo sposnal, de je porozhni perstan grafinje, od tiganj Kuneti kar nizh rekel, samo vprašhal ga je, kako de je on ta lepi perstan dobil? — po katermu je Dominik svoj zil ino konez dosezhi upal, ino pravizhnimu Kuntovimu isreku podobo golfije perdjati iskal.

Vezhi veselje ni mogel hudi duh obhajati, kader je Adam v' paradishu prvi greh dopernesil, kakor ga je Dominik zhes Kunetovo neoskerbno obzhu-

til, on je najdel v' nji perloshnost, po kateri bo svoje strahno mafhovanje zhes Kuneta ino Ito slil.

On ni mogel sadoſti naglo ſvoje v' mafhovanje ſapledeno naprejvſetje iſpe-
lati, bal ſe je, de bi mu kakſhin ſader-
ſhik to hudo veſelje ne odvſel, kateriga
je bil ſhe ſdavnaj v' ſvoji zherni duſhi
k' poginjenju tih dveh nedolſhnih oſno-
val. Ni dolgo premifhlal; kmalo ſe je
k' grofu podal, katerimu je veliko noviz
oſnanil. Miloſtljivi Goſpod! — tako je
grofa nagovoril. Jeſ bi njih grofovſki
miloſti, nekaj prav velikiga ponishno
rad oſnanil, kar me v' ſhivo tare, pa
ſam navem, ali bi ſazhel, ali ne! —
Graf mu ſapovej, de mu ima vſe, narav-
noſt povedati, na vſe je bil perpravljien.
Dominik govori: — Miloſtlivi Goſpod! —
ſkerbi me bolj, ko nekdaſ, nizh kaj mi
ne dopadeta vaſha goſpa ino Kuno. ſKa-
ſuje ſe med njima ozhitno, de v' pre-
greſhni prijaſnoſti edens' drugim ſhivita.
Kuno prevſetni ino neſramni ſamoglaviz,
noſi na ſvojim perſti ltni porozhni per-
ſtan, kateriga ſte ji vi po vaſhi miloſti
na dan poroke dali. Henrik to novizo
ſvedivſhi, ſerdit poſtane, rekozh: —

„Pred tim naš Bog obvari!“ — Ita bo perštan škerbnejši hranila, ne bo ga na peršt enimu hlapzu nateknila, ta grosna hudobija mi ne gre v' glavo.

Kir je bil pa Dominik v' svojim govorih štanoviten, je šhe rekel: Ako boš te pa to sami vidili, boš te previshani, de pravizo govorim; torej bom na vašh vkas oproda poklizal. — Henrik je dovoljil, pavel se je od jese trefil. Kader je Kuno k' grofu prišel, mu Dominik perštan naglo is peršta potegne; ter ga grofu s' timi besedami poda: „Poglejte ga —, de boš te vidili, ako ni ravno tiši dragi perštan, katerga šte grafinji per poroki dali.“ Graf perštan ogleduje, kar nizh ne more, jesa ga kole, — tajistiga naglo sposnavšhi si misli; ali v' ti naglosti ino teshavi, ni samogel kar nizh pametniga po Dominikovi toshbi prevdariti. Kar besedize ni samogel v' prvi jesi pregovoriti. Kuno kmalo sposna nad svojim gospodam podobo teshav ino jese, njegove ognjene ozhi, ino šhkripanje s' sobmi, mu nar vezhi jeso osnanujejo, preštrafhen je bil, ino je hotel po pravizi zelo pergodbo svoje nedolshnosti grofi rasodeti.

Glej! ravno sdaj je Henrika nar
hujshi jesa popadla, ni vezh poslušhal
Kunetoviga sgovarjenja ino proshnje,
njegov duh je bil v' strashni ino grume-
zhi kletvi sapleden, nevsmiljeno je svo-
jiga nedolshniga oproda smirjal, pre-
sheshtovaviz, nesvesti hlapéz, nesram-
nesh ino shkodliviz ga je imenoval,
nevsmiljeno ga je, pravizi ino navadnim
shtrafingam nasproti k' nar strashnejshi
smerti obsodil. — Kuno, ako je ravno
svojo nedolshnost vedno terdil, ino v'
saslifhanje profil, je bil vender le na
grofov vkas enimu divjimu konju sa rep
pervesan, kateri je s' njim po shkalovji
ino hostah okolj dirjal, dokler se je ne-
dolshnimu hlapzu kost od kosti, ino du-
sha od telefa lozhila. —

Na to visho je Kuno Henrikov svesti
ino nedolshni hlapez svoje shivljenje skle-
nil. Ravno tisti nedolshni ino svesti hla-
pez je, kateri je popred njegovi gospe
zhasht ino nedolshnost reshil, sa voljo po
nedolshno najdenga perstana, je bil v'
grofovih ozheh presheshtovaviz imeno-
van, ino potim k' smerti obsojen. — Ali
Bog pa, nar visokejsbi ne sodi po vide-
su, ali po krivizi, kakor pregreshni

zhlovek. On vej nashe nar skrivnejši misli, torej je tudi Kunetu vse nevedne smote odpustil, ino ga je s' nebeshko mozhjo v' grenki smertni uri podpiral ino pokrepzhal.

Deseto poglavje.

Henrik je nedolshno Ito od sebe pahnil.

Ako ravno je bil Henrik po svoji divjazihi ino strasfni sodbi nekoljko sadavoljnishi, vender le mu ni bilo she sadošti, ni ga imel pozhitka, torej se je napravil, ino gre f' hudobnim Dominikam, she nad svojo lastno gospo se misli snofiti. — Spremil ga je Dominik notri do f-hrambe, v' kateri je bila grafinja ravno f' svojimi deklami per domazbih opravilah, kar nizh ni she vedila, kaj se je s' nedolshnim Kunetam sgodilo. She o prvemu pogledu, svojiga gospoda sposna, de je ras-shalen ino serdit, si nizh drugiga ne misli, ko de se ga je navadna togota ali jesa vlotila, naglo vstane, ter mu gre po navadi naproti, ino ga zhasljivo

ino ljubesnivo posdravi; namesti, de bi jo bil tudi on prijasno sprijel, jo nevs-
miljeno od sebe pahne. — Po vseh vudih
se je Ita trefla, teshava ji je prishla,
kar besedize ni mogla sgovoriti. Ali jes-
ni ino serditi Henrik jo sazhne nevsmlje-
no ino nesramno smerjati. — Neposh-
teno, nesvesto preshehtovavko jo je ime-
noval. — „Ali sim jes sa voljo tebe to
saflushil?“ — ji je djal, ko blisk so le-
te besede shalostno ino nedolshno lto pre-
vsele, isvishati je hotla svojo nedolsh-
nost, ino reshiti si zhaft; ali glasu ji
smankuje, od shalosti ino strahu ni mogla
govoriti, f' svojo svestobo, pozhutki ino
sdihleji osnanuje, kar s' besedo poveda-
ti nemore. Henrik pa poln divjazine
se mozhno nad njo togoti, ne flishi,
ne shalostniga glasa, ne sveste profhnje
svoje gospé. Ita se vershe pred-nj na
kolena, s' povsdignenimi rokami klizhe
Boga vligamogozhniga na prizho, de je
nedolshna mu rezhe, ga v'britkosti ino
grenkosti sa boshjo voljo profi, de bi jo
vflifhal. Ali vse je bilo sa-stonj oglu-
shil je Henrik proti svojimu drushetu,
oglushil proti shalostnimu vpitju nedolsh-
nosti, katero bi bilo tudi terdi kamen

omezhiti samoglo. Njegova togota poslane nesmašna, ko divji strašni ino serditi Tiger popade svojo gospo, ter jo s' timi besedami: — Prejmi saflushe-
no plazhilo tvoje doperneshe-
ne nesram-
nosti, s' višozhine grada, zhes she deset-
krat višokeji shkalo-
vje, na katerim je
bil grad sidan, v' strašno dno ali bres-
no pahne, mislil si je, de je po ti nag-
losti krivizhniga dela, tudi svojo zhaš
reshil, ino po saflushenju greh poshtra-
fal. — Ali glej, *ljubi kristjan!* — kaj
hinavsko sovrashtvo štori? — Po tim se ni
Henrik kar nizh vezh kje oserl, kamor
je bil svojo gospo pahnil. Serdit je sapu-
šil po doperneshenimu delu nje s-hram-
bo, is tajište gredé, saluska tako mozh-
no vrata sa sabo, de kankore, na kate-
rih so visele, tako sašhkriplejo, de jih
je bilo po zelim gradu slihati, Henrik
v' svoj hram ali svoje prebivanje pridev-
shi, se je v' en kot vsedil, veselil se je
po strašnim doperneshenim delu.

Vse je beshalo po gradu pred njim,
vse se mu perkriva, vsaki, tudi nedol-
shni so se ga bali, posebno takrat, kader
je bil togoten ali jesen. Sdaj sapuštijo hiš-
ne na pol mertve s-hrambe svoje savershe-

ne grafinje. Strašna tihota gospoduje po gradu, nobeden se ne predersne, de bi govoril, vsi grajšhinski posli, kateri niso še nizeh od Ite svedili, de jo je grof s' grada pahnil, so si mislili, de se je ena velika nefrezha sgodila, pa vender le ene take se niso nadjali. Tudi ti sbešhijo, ino se drugim vred Henriku perkrivajo, dolgo zhasa poprašhujejo kaj se je sgodilo? — dokler so to strašno sgodbo od Itne smerti svedili. Vsi se sanjo jokajo, ino šaljujejo, brumno ino nedolshno so jo imenovali, ja - Henrik je mogel k' ti strašni jesi, od koga podshuntan biti, so si mislili. Nobeden ni urshoha te strašne pergodbe vedil, ravno tako tudi tajisti, kateri so sgodbo perstana vedli, so bili dosti priprosti ino saruleni, de bi bili rasvumeli, de je porozhni perstan zeli urshoh Itne smerti. Vse si je še mislilo, de je ona še sdavnej mertva, kakor svesti oproda Kuno.

Dominik ravno sdaj dan svojiga nad Ito ino Kunetam dopernesheniga mashtovanje prasnuje, kader zelo grajšhinstvo po nedolshni grafinji ino oprodi shaluje, serzhno veselje je obhajal, kader je nefrezhniga Kuneta pod grajškim oknam

po shkalo vji prelito kri vidil; veselilo ga je, nifi pazh vezh mislil, de bo nedolshnost ali zhednost she na timu svetu njegovo hinavsko hudobijo premagala.

Ali tudi on ni mogel dolgo zhafa nedolshno prelite kervi posabiti, katera je do neba zhes-nj sa mashovanje vpila. Samishlen popusti grajske okna, ter gre k' svojimu gospodu, skerbelo ga je, kako ga bo neki per vednimu ino terdnimu previshanju v' veri obdershal; de sta Ita ino Kuno po pravizi lete strashne prejete shtrafinge saflushila.

Mozhno se je bal, de bi njegova hinavska kriviza na dan ne prishla; ravno sa to je grofa profil, de naj urshoh povsod osnaniti pusti, po katerim sta mogla Ita ino Kuno vmreti. Ta vkas je bil naglo dopoljnen, sam Dominik ga je vezhi delj osnаноval ino rasglašoval.

Vezh Henrikovih flushabnikov ino podloshnih so timu krivimu vkasu vervali; sakaj ljubili so grofa, pravizhniga, ino pravizo sposhtovavniga gospoda so ga imenovali. Drugi pa, kateri so njegovo togoto ali jeso; kakor tudi svitiga prelisovavza Dominika bolj posnali, niso timu krivizhnimu rasglašanju kar nizh

vervali, previshani so bili she sdavnaj od Itnih zhednosti ino poboshnosti, vedno so jo nedolshno imenovali, ino marsjka-tero folso sa - njo prelili.

Enajsto poglavje.

Itna stanovitna zhednost v' nesfrezhi ino v' britkosti.

Itna proshna ni bila na timu svetu vflifhana, gluhi Henrik ni poslufhal glaf svoje nedolshne shene, ampak sam Bog je popolnoma nje otrozhje vpitje, ino glaf svoje svefte flushabnize vflifhal, njemu se je srozhila, fhe v' Henrikovih rokah, kadar jo je zhes okno v' strashno globozhino pahnil, samo Bogu ino Jesusu Kristusu je shiveti ino vmreti objubila, vedno mu hozhe svefta oflati, dokler bo na timu svetu shivela.

Ali, Itne zhednosti niso bile fhe sa vshitik nefkonzhniga nebefhkiga veselja dosorele, katera ji je nar dobrotljivifhi Bog v' nebefih odlozhil; fhe bolj more v' ozheh ljudftva fvetiti, de jo bo po-

boshni polk v' svitlobi prave zhednosti posnemal, s' njo vred obilnost posvetniga blaga sanizhoval, ino po nje izgledu vedno shivel. Vligamagozhni Bog je tudi sdaj svojo svesto flushabnizo Ito per shivlenju obdershal; ako je bila ravno is visokiga gradu v' okolj 400 komolzov glaboku bresnu pahnjena, de bi se po nje sgodbi boshja beseda po isgovori svetiga Pavla dopolnila: „Naj jim bo v'vim poboshnim moder izgled, k' svelizhanju, naj jim v' shivo pokashe, de nemore tistim, nad katermi ima Bog dopadajenje sovrashnik shkodavati.“ —

Ita je po strashnimu padzu, sopet k' sebi prishla, ravno tako, kakor is teshkih sanj sbudivshi, kar nizh ni rasvumila, ako se na semlji, ali she v' vezhnosti snajde. S' zhasam je pregledala, ter vidi na eni strani s' drevjam obrashten tamni gojsd, na drugi pa visoko shkalovje, na verhi katerga ona Togenburski grad sagleda, apomnila se je po zhafi na to strashno sgodbo. — Komej si je vervalala, de she na semlji shivi. —

Zhe dalje ona premishluje, ino kraj v' katermu se snajde ogleduje, tolj-

ko bolj je bila previshana, de je fheper shivlenju, boshja vfigamogozhnost, jo je per tajistimu obdershala, ni se mogla, zhes boshjo dobroto sadosi prezhuditi, potim, k' je sa vse dobrote Boga vfigamogozhniga, katere ji je do sdaj fkasal, sahvalila, ga tudi na golih kolenih is praviga ino zhistiga serza sa to nar vezhi dobroto sahvali, katero ji je ravno sdaj fkasal, kir ji je k' pomozhi prishel, rekozh:

„Tisti, kateriga si mi na semlji odlozhil, katermu si me na semlji perdrushil, me je od sebe pahn timer, moje shivljenje je rajtal konzhati; sa tigo voljo obernem svoje shalofino serze k' tebi o vfigamogozhni Bog! — le samo tebi shiveti ino vmreti sim obljubila. Otél si me na zhudno visho, tvoja sim, ne vezh semlji, ampak nebesam slishim. Tebi dobrotljivi Bog! ino nebesam naj bodo vsi moji dnevi v' prihodnizh odlozheni. Ljudem perkrita, delezh prezh, od vfiga posvetniga blaga ino veselja hozhim v' pushavi svoje shivljenje v' reshini, poboshnosti ino v' boshjimu strahu dokonzhati i. t. d.”

Take la svete poboshne misli napolnijo

dušno rešene grafinje. Takó la moli nebeska flushabniza k' Bopu, ino profi Boga nar visokejšiga, de bi jo po tih sheljah pokrepzhal, — ino glej — na enkrat je bilo nje serze sopet s' veseljam napolnjenó. —

Na enkrat si pa misli: zhe me Bog v' ti uri pred svoj sodni stol poklizhe, kam me bo le obsodil, kje bi se le snajd-la? — Shivela sim v' pretezenim zhasu v' posvetni bogatii, v' katerim sim vsi-ga po obilnosti imela, možno se kasam zhes to shivljenje, ino she sraven peršavi: „Ozhe! — odpusti mi, odpusti nam všim našhe dolge! — Obljubil si nam, de nam bosh odpustil, ako bome le tudi mi našim sovrashnikam odpustili. Poglej, jes odpustim, is zeliga serza pred tvojim oblizhjam, o dobrotlivi Bog! — mojimu Henriku, vse njegovo preganjanje, — po zhloveshko je delal, k' ti hudobii je bil podshuntan, sam od sebe bi je ne bil mogel dapernešti; odpustim pa tudi tišim, kateri so ga k' nji podshuntali, mene sanizhovali, odpusti jim tudi ti, ljubi Ozhe! — saj niso vedili, kaj se delali! — odpusti pa tudi meni dolge, ravno tako, kakor sim jes

všim sovražnikom s' veseljam odpušila. Odverni me, od vseh pregrešnih skušnjav, ino obvari me pred vsakim graham."

Tako je boshja roka Iti v' pomozh prishla, boshja beseda ji je bila vesela tolashba, kader jo je Henrik od posvetne drushbe lozhil, poterdila ino pokrepzhala jo je v' nedolshnosti, v' lepih ino brumnih zhednostih.

Vezhkrat se je shalostna, na visok Togenburški grad oserla, mislila si je, de bo Henrika, po doperneshenimu delu vest pekla, kar nizh mu ne bo pozhitka dala, kadar bo le pomislil, kaj de je storil. Opomnila se je tudi vseh Henrikovih slushabnikov, milovali me bodo, po moji nedolsnosti, djali bodo, morebiti s' solsnimi ozhmi: „*Gospod! — daj ji vezhni mir ino pozhitik, pusti jo v' miru pozhivati!*” —

Per vsimu timu je bila s' boshjo previdnostjo ino s' svojim namenam sada-voljna, de si je bila ravno od posvetniga blaga odlozhena, per vsimu je imela vender le mirno vest; de si je bila ravno od vseh zbasnih dobrot delezh prezh, katere posvetno terplenje pomanjshuje-

jo, boshja gnada prebiva v' nje serzi, katero bi ne bila ona s' veseljam Togenburskiga grada vezh premenjala. —

Dvanajsto poglavje.

Ita si ishe prihodno prebivanje.

Ita si ni vupala bliso Togenburskiga grada prebivati, ni se sa-šlonj bala, de bi ne bila najdena, šorjeno oblubo bi ne mogla dopolniti, katero je Bogu sa svoje ohranjenje oblubila; ali bi bila pa morebiti she hujšhi muzhena ali martrana, ko popred. Torej se je napravila, ino gre s' boshjo pomozhjo pokrepzhana, po boshjim previdenju v' tamni gojsd, puš ino šrafhan je bil, hodila je lahko po njemu, vedno jo je Bog po tajisti-mu vladal, ino per shivlenju ohranil. Naglo je naprej hitela, dokler niso šonzhi sharki omagati, ino se tamniti perzheli, ravno sdaj jo je nozh she v' velkim gojsdu prehitela, torej more nedolshna Ita svoj pot sa danš skleniti.

Sdaj je bila poboshna grafinja v' straslni ino pusti puslavi, kjer ni nizh drugiga; kakor zherne s' berfhlanam obraslene hoje ali jevke, ino bukve, kakor tudi s' maham prevlezhene kofmate fshkale vidila. Teshko se ji more sdeti, v' mladosti je bila vsiga dobriga navajena, s' vsm je bila ofkerbljena, pred vsmi fshkodlivimi sapami obvarvana, s' eno besedo, s' vsm je bila prevljena, ino po nje stanu po redi posluslena; sdaj pa more, namesti v' lepih fshrambah, katere so s' dragimi pertmi prevlezhene ali prepete, v' tamnim gojsdu prebivati. Ona je popred sedé na stoleh, kateri so bili f' shimo podvlezheni svoja dela opravljala; ali zhe je po domazhih opravkih peshala, se je snala na mehki posteli odahniti ali pozhiti, sdaj pa ne vidi nizh drugiga, ko terdo kamnje, ali terhljena debela starih dreves, namesti de bi per bogati grajski misi, od dobrih ino imenitnih hran nasitena bila, ni je imela fshk kosarz mersle vode, s' katero bi si bila shejo vgasila.

Kakor so ji popred mehke ino pernate postele napravljene stale, v' katerih je bres fskerbi, ino v' boshjim strahu do ju-

trejne sore pozhivala; ravno tako ne lesli sda j nizh drugiga, kakor mersla, ino terda semlja pod nje shivotam, na kateri je pozhivala, ino svoje trudne vude do prihodniga jutra ohranila, po kateri divje sverine, bliso ino delezh okolj lte, katera je bila popred od mnogaterih flushabnikov po grofavske postreshena, rijovijo ino buzhijo.

Smrazhilo se je, ino nozh je s' svojo tamoto zelo semljo pokrila, Ita nedolshna grafinja, more v' fredi gojsda bres vezherje, pod golim nebam, bres doma-zhije, v' kateri bi se bila pozhivaje do jutrejne sore ohranila, prebivati, vse ji je bilo odvseto, kar bi bilo samoglo nje opefhani shivot sopet pokrepzhati, ino nje shalofno dusho tolashiti. Ona je vse to voljno terpela, nadolshna je bila, ino v' boshjih zhednostih poterjena, raji se je sama v' nesrezhi vidila, ko de bi druge nesrezhne storila. Ako bi bila Henriku Dominikovo hudobijo prezej v' sazhetku rasodela, gotovo bi ne bila v' to strashno terplenje prishla. Ona je bila po velikosti, zhednosti ino kershanski ljubeshni pohlevna ino vsmiljena; torej ni hotla Dominikove smerti,

ampak njegovo pokoro ino poboljšhanje, ino ravno sa voljo nje pravize jo je svet preganjal, ino terplenje je bilo nje plazhilo.

Po boshjih besedah, katere naf je Jesus Kristuf uzhil, bodo vsi, kateri so savoljo pravize preganjani, ne le samo po smerti nebeshko veselje dosegli; ampak bodo she na timu svetu pravo sado-voljnost, nebeshko tolashbo ino boshje svelizhanje vshivali. — Ino ravno leta isrek svelizharja se je popolnoma nad lto is-shal ino dopolnil. Ravno ona je bila na tim shalostnim potu, po katerim si zhloveshka vurnost gotove smerti nadja, ino v' takih okoljshinah gotovo tudi obvupa, ali poboshna ino nedolshna lta si vej v' svoji nar vezhi revshini pomaga-ti. Ako jo je ravno marjškatera misel sa voljo Henrikoviga grenkiga ozhitanja v' serzi pekla, jo pa vender le vselej nje zhista vest potolashi, sa katero ona vsa-ki vezher is praviga serza Boga vfigamo-gozhniga sahvali, ino she enkrat v' vezhernimu mraku Henriku, ino vsm ti-sm, kateri so bili s' njim vred v' hudo-bii sapledeni, is serza odpušti, ino sa-nje Boga sa odpušhanje profi, po tim so

jo vse napezhne misli popuštile. She enkrat se ona Bogu perporozhi, de bi jo pred vſim slegam obvaroval, ter od truda prevseta na semljo pozhene. Ravno tako, kakor je isvelizhar sam od sebe govoril, tudi Ita nima nizh, kamor bi svojo glavo naſlonila; ali boshja pomozh, ofkerba ino tolashba vezh samore, ko vſi poſvetni vitesi. Ita je ſladko ſaſpala, ravno sdaj, kader na Togenburſkim gradu ſkerb, britkoſt, milvanje ino nemirna veſt hudodelnikam ſpati ne puſti. — Vpitje ino buzhenje divjazhin podhine, nobena ſe ne predersne nedolſhnoſt v' mirnimu ſpanju buditi, ſakaj ſveti boshji ſvetniki jo varjejo. —

Trinajſto poglavje.

Ita v' puſhavi.

Ob ſori ſe je Ita is ſladkiga ſpanja ſbudila, kakor vſelej, ravno tako tudi sdaj, molitev ji je bilo pervo opravilo, katero je danſ is poſebno poboshnoſtjo opravila. Milo ſo ſe mnogatere ptize po ſvo-

jim lepim petju s' njo, kader je hval-
 lešno ferzhno molitev opravljala, skle-
 nile, tudi one so še ob prvi sori Bogu
 vfigamogozhnemu hvalo prepevale, ino
 njemu pervo zhaš osnanovala, skorej
 ravno tako lepo, ko sberaljshe pobosh-
 nih klofhterskih deviz, katere svojo fer-
 zhno poboshnost po svetih pesmih Bogu
 timu nar viškejshimu vsak danj daruje-
 jo. Vse drevesa, ino hoste, so bile od
 ptizhkov napolnjene, ravno tako, ka-
 kor de bi bili prishli novo gojsdno pre-
 vivavko pozhašiti, ali posdraviti, nji s'
 veselim petjam prijetnišhi novo stanova-
 nje delati, so fkupej perleteli, ino Iti
 boshjo refnizo osnanovali: „*Poglej! —*
nas-slabi stvari smo, so ji prepevali,
uzhi se od nas, kako nas Bog po svo-
ji dobroti preshivi ino ofkerbi. Poglej!
— mi ne sejemo, ne shanjemo, pa tu-
di nizh v' shitnize ne spravljamo, slab-
shi stvari smo tebi, ali nash nar do-
brotljivišhi Ozhe v' nebesih nas vender
le preshivi ino ohrani. Sakaj bi le
tudi tebe ne preshivel? — Ljubshi si
mu nam, pred njegovim oblizhjam.“ —

Ino kako bi ne bila Ita, katera pov-
 lod boshjo vfigamogozhnost, modrost ino

dobroto sposna ino zhaſti, leta lepi izgled boshje previdnoſti popolnoma rasvumila? — Ona, katera pred vſim kraljeſtvo ino zhaſt boshjo, pravizo ino zhednoſt iſhe, je najdla v' boshji beſedi, na katero ſo jo priproſte ptize opomnile, tolaſhbo ino ſadovoljnoſt, v' Boga je terdno ſaupala, de ji bo vſe potrebno dal. Potim ſklene jutrejno molitev, v' ferzi jo ſadovoljnoſt veſeli, kakorſhne nimajo dvorni knesi.

S' timi brumnimi ſheljami navdana, gre ino ſi iſhe prijetni berlog, ali deplo, v' katerim bo prihodnizh prebivati mogla. Ne delezh od ſadniga leſhiſha, ſvira is pod ſive ſhkale biſtra vodiza, zhiſta je bila ko ſrebro, ne delezh od ſhkale prezh je bil proſtorni kraj, ſ' ſeleno travo ino ſeljſhami preraihen, ino od vſih drugih ſtrani je bil od goſtih hoj ali jevk ograjen. Tukaj oſtati je Ita ſklenila, ino pod to nar debeljſhi hojo, od katere do tal, ali ſemlje veje viſijo, ſi miſli majhin berlog ali ſhotor ſa ſvoje prihodno domovanje napraviti. Pa kako bo grofovſka goſpa, ſ' ſvojimi ſhibkimi rokami, ino ſhivatam, bres vſiga orodja ino pri-

prave, si ta nar manjšhi berlog napravi-
ti samogla? —

Stari prigovor pravi: „*potreba uzhi moliti ino delati.*” — Ita si ni dolgo premishlovaje zhas krajshala, ampak po jutrejni molitvi s' boshjo pomozhjo pokrepzhana, gre, fkupej sbira, kar najde, tukej dobi veje, tamkej mladike, sopet na drugim kraju kole, lupje ali pa mah ino listje, ino she vezh drugih takih koristnih rezhi. Vse leto nosi pod staro, ino debelo hojo, tako, de she pervi dan veliko fkupej spravi. —

Po timu teshkimu delu, kateriga ni bila navajena, sazhne peshati, lakota jo tare, katera vedno vezhi prihaja. She jutrejni ptizhi so jo rasveselili, ino ji vso fkerb odvseli, prepevali so ji: „*Neskerbi, kaj bosh jedla, ali s' kom se bosh oblekla.*” — Na to sopet poklekne ter klizhe vfigamogozhniga Boga is praviga saupanja v' pomozh, ino ga prosi sa njegov Ozhetovi blogaslav s' takim saupanjem, kakor de bi she pogernjeno, ino s' shivesham ofkerbljeno miso pred sabo vidila, gre od boshje roke vladana, sama navej kam ino pokaj; ali komaj je fhla en sterlaj hoda naprej, kar pride

na kraj, proti sonzi je bil, na katerim je bilo obiljno jagod. Tajiste sagledavshi, drage ino prijetne so ji bile, se is praviga namena, preden se tajistih polasti, is zhistiga serza proti Bogu oberne, rekozha: „*O neismerni vsigamogozhni, modri ino dobri Bog! Jes bi ne bila nikoli velikost tvoje vsigamogozhnosti, posnemanje tvoje modrosti, ino neismernost tvojih dobrot v' svojim grajs-hinskim domovanju rasumiti [samogla, katere sim danš v' leti samotni pushavi sposnala. Moder si, o Gospod! modra so vsa tvoja dela, po katerih neismerno vse svoje stvari ljubish!*” —

Take le misli puhtijo is zhistiga Itniga serza proti nebu, preden je jagode brati sazhelda. Po tim je tudi kmalo malenze po obilnosti najdla, dosti shivesha mi bodo sa veliko dni, si je mislila. Brala jih je rozhno, per jedi ji je dlan namestil shlizo, solse pa, katere je od veselja ino hvaleshnosti tozhila, so ji bile vino ino zucker: sakaj per imenitnih ljudih se jagode s' vinam ino zukram jedo. Taushenkrat bolji se ji ta jushna sdi, katero ji je boshja previdnost ofkerbela,

kakor popred vse ismishlene hrane per grofovski misi v' Togenburfskim gradu.

Serzhna ino prijetna je mogla biti Itna hvaleshnost po doperneshenimu ino savshitimu obedu! — De bi pazh vsi ljudje drage dari ino dobrote boshje, ravno tako obrajtali, ko jih je Ita, de bi jih pazh ne po nesmasnosti sanizhovali, ampak po hvaleshnosti savshili, gotovo jim bo po tajistih nebeshki blogaflav v' prid odlozhen. —

Ita je bila po sadobleni maljzi na novo pokrepzhana, s' veseljam se je so-pet per delu do terdne tame sadershala, muzhila ino trudila se je, vudje so jo boleli, sa opefhati ji je bilo. Ali njeno hvaleshno serze je ne da drugazhi pozhitka, kakor prvi dan, kateriga je v' pufhavi po boshji previdnosti pre-shivela, v' serzhni molitvi samaknjena na kolenah skleniti. Vse to storivshi se poda pod njeno staro hojo k' pozhitku, imela je she sdaj malo bolji podglavje, kakor pretezheni nozh, is mahu ino hojovih zhesfulz si je bila postelo napravila, na kateri je v' boshjim strahu saspala.

Solnzhni prihod ni bil danf tako prijeten, ko vzhorej, she jutrejna sarja osnanuje tamoto ino desh. Ita se danf pa vender le ravno tako sadavoljna sbudi, ino vesela vstane, ko vzhorej, vese-lila se je rumeniga sonza, ino vzhorejnih opraviij opomnivshi, per katerih jo je nebo obiljno blogaflavilo.

K' je svojo jutrejno molitev po pravi poboshnosti opravila, se perporozhi sama sebe, ino svoje delo Bogu, kateriga je sa Ozhetovi blogaflav profila, potim si je sazhela v' boshjim imenu berlog delati. Vezh mozhnih hojavih vej je v' semljo sasadila, tako dobro, kar je mogla, ino jih je s' vejami, katere so od te stare hoje zhes tajiste visele, fkupej svesala, pozhasi so se fkupej sarastle, gosteji prihajale, ino dobro streho so obrodile. Lahko je sdaj Ita manjshi ino vezhi mladike, veje ino lupje, med hojave kole vkladala, katere je s' verbatimimi mladikami fkupej svesala ino spledla, tako, de so bile fkorej eni steni enake, ino na to visho je sa poredam vse shtirj stene napravila. Spervizh je bil berlog prav slab, va-nj se je vidilo, vsaki dan ga je mogla popravljati, ino

s' hojavimi vejami sapledovati, ali s' maham mafhiti; tako dalgo, dokler ga je takó mozhno vterdila, de je bila v' njemu pred merslimi vetrovi dobro obvarvana. Tudi streho, katero je popred vezhkrat desh premozhl, je f'hojavno ino lupjam tako prepledla ino pokrila, de ni fhla mokrota kar nizh skosi, na to visho tedaj je ona she pred jesenskim zhasam zel berlog dokonzhala, dosti dobro je bila v' njemu pred deshjam ino sapo, pred snegam, ino mrasam, pred hudim pisham ino simo obvarvana.

Na opoldanski steni je bila linizo napravila, skosi katero je sonzhna svitloba v' berlog sahajala, ino tajistiga ogrevala. Spodej je bilo perkrivalo, sa notri ino von hoditi, nisko je bilo, vselej se more perkloniti ino skupej svesane veje prozh potegniti, ako se hozhe notri ali von iti, katere se sopet same sa-vesnejo.

Taki la majhin ino slab berlog, bres vrat ino oken, delezh prezhl od zhloveshke drushbe v' zhernim gojsdu, je sdaj domovanje grafinje, katera je popred skos lepe vrata hodila, ino she v' lepshih dvornih f-hrambah prebiba-

la, veliko podloshnih je imela, kateri so ji stregli. Ali nedolshnost ino lepazhednost, so ji bolji ino sadavoljnihi v' samoti, ali v' nar flabejshih berlogih, ko v' dvornih ino grajskih hishah, kader so od hudobe ino greha preganjane. Torej je bila Ita v' timu berlogu veliko bolj vesela, ko sadne dni v' Togenburfskim gradu. Majhin krish si je bila is dvejah glihovnih palzhiz skupej svesala, ino ga v' berlogu na steno obefila, kateri jo vedno opomni neisrezhene isvelizharjove ljubeshni, njegovih visokih kreposti; ino njegoviga terplenja, ravno tako se ji sdi, kakor de bi ji on is krisha obljudil, de bo po tim terplenju k' njemu v' vezhni nebeshki raj prishla. Pred berlogam je ona tudi krish napravila, pred katerim je ob lepim vremenu svoje molitve opravljala. Krish ji je bil kasaviz nebeshke stese, nar bolji tolashba na semlji, pa ne samo nji, ampak vsakimu zhloveku je vedni isgled v' poboshnosti, kateri po boshjimu namenu sa vezhnost shivi.

Per vsm tim terplenju je bila Ita poterpeshljiva, ravno tako je ona tudi vse britkosti sadovoljna od boshje modro-

sti prejela, po katerih si je svoje truplo trudila ino terdila, ino dolgo zhasa sa boshjo flushbo ohranila. Sdaj si sazhne selen mah sbirati, kateriga na sonzi fushi, postelo si misli v' berlogu is njega napraviti.

Kje si bo sa dolgo ino terdo simo shivesh dobila, ob kateri bo semlja smersla, ino vezh mehzov nerodovitna f' snegam pokrila stala? Take misli ne sadenejo fkerbno Ito; ampak nedleshvajo le take ljudi, kateri na boshjo neisrezhenno dobrotu sauplivi zelo poletje bres fkerbi shivijo, ino se nikoli ne opomnijo nerodovitne sime. Ito je she per sazhetku poletja prihodna sima fkerbela, lih tako, ko delovno ino pridno zhebelzo ali mravlo. Veliko malenz ino jagod si je nabrala, katere je na sonzi fushila, ino sa simo f-hranila. Ravno tako je ona tudi seljshe korenine, katere je is semlje kopala, sa simo fkupej spravljala. Dernul ino ternul je pa toljko nafushila, ino napravila, de jih je komej v' berlog f-hraniti mogla. Po tih perdelkih se ni fkerbna Ita pred prihodno simo bala, sadovoljna je bila, kir je imela domovanje ino shivesh v' svojim

berlogu, v' katerim je bila po boshji previdnosti s' vřim obiljno preskerbljena, ino pred vřo nesrezho obvarvana.

Tudi po simi ni mogla Ita krisham rok dershati, vedno je imela kaj potreb- niga ino korisniga sa opraviti, mislila si je: smasni opravi so sdravju potrebni. Torej si je she posno jesen mladiga ino tanjkiga mahu, drobnih shibiz ino lupja, kateriga je s' ojřtrimi kamni od nerodo- vitnih dreves olupila, v' vodi vřtrojila, ino lizhnate niti od njega lozhila, jih na sapi posuřhila, po obilnosti napravila. Vselej, kader je bilo po simi toplo, ali kader je sonze sijalo, je ona pred ber- logam sidela, si je is mahu ino lizhja to- pla odetala ali sagrinala napravljal, is tanjkih shibiz si je druge rezhi pledla, is mehkgiga lesa torivza dovbla, nameřti kosarzov so ji bile; ravno tako si je tu- di vezh drugih rezhi napravila, v' samot- nim gojsdu so ji bile prijetne ino ko- ristne.

Vedno je per delu na svoje řtarishe f' shalořnim ferzam mislila, hvaleshna jim je bila, sa to, kir so vezhkrat svojim otrokam osnanoi ino perporozhuvali, rekozh: „*Ljubi Otrozi! — uzhite ře,*

*kar morete, kir naveste kam boste pri-
shli, ali kaj boste potrebuvali. — De-
lati se pervadite, sakaj delo je boljshi
ko bogatija ino premoshenje, ako smo
od posvetniga blaga odlozheni, se sna-
mo vender le s' pridnim delam preshi-
veti."* Kakor nalash je Ito to perpoved-
vanje ohranilo, kateriga vsi dobri ino
skerbni starishi svojim otrokam v' serze
vtisnejo, ino jim posebno delati perpo-
rozhujejo, kar pa samoglavski otrozi
smiram sanizhujejo, posebno tajishi, ka-
teri imajo bogate ino premoshne starishe
si mislijo, de jim ne bo do smerti boga-
tije ino premoshenja smankalo. — Ko
bi bila pa Ita takih misli, de bi bila raj-
shi s' posvetnim veseljam, kakor s' ko-
ristnim delam zhas krajshala, tako bi bi-
la mogla gotovo v' tim gojsdu od vsiga hu-
diga paginiti. — Dobro je tedaj, de se
v' mladosti potrebne rezhi uzhimo ino
delati vadimo; sakaj prid ino vumnost she
zhloveka she vezhkrat is nar vezhih te-
shav ino britkosti reshile.

She vezh dni, ino tednov ni mogla
Ita pred hudim mrasam kar nizh delati,
vse je bilo samersnjeno, sneg se bil vi-
loko sapadel, komaj si je vsaki dan gaf

popravila, de je mogla do vodize priti. Lete dni, ob katerih ni mogla niti delati, je boshji zhaſti odlozila, kratki zhaſ so ji bili. Ta mali leſeni krishik, kateriga je na ſteni v' ſvojimu berlogu imela, jo vedno na drago kri Jeſufa Krifusa opomni, katero je on na ſvetim krishu ſa naſ preljil, domifli jo tudi na veliko ſvetih nauk, po katerih njena poboshna duſha vedno ſhelji, ino obiljni duſhni ſhivesh prejme, tako, de je vezhkrat teleſno hrano, katere je polne jerbaſe imela, jeſti poſabila. Zela ſima ino ſimſka natora ſo jo na iſgled boshjih rezhi opomnile, ſneg, led, ſvetli ſren ali jevje na dreveſih ino hoſtah, ſo ji bili ravno tako zhudo boshje vſigamogozhnoſti ino modroſti, kakor ſeleno drevje ino pomladanſki zvet, ali kakor ſladko poletno ino jeſenſko ſadje, — vſe te rezhi, ſo nje poboshno ſerze k' molitvi, ino hvaleſhnoſti vſigamogozhniga Boga povſdigovale ino v' dobrim pokrepzhovale.

Nar prijetniſhi ino ljubſhi ſo ji bili, kakor vſakimu zhloveku, lépi ino gorki ſpomladanſki dnevi, ob katerih ſo ſopet gorki ſonzhni ſharki nje berlog ogreli,

ino vso ljubo stvarnizo ali natoro v' novizh oshiveli, vesela jih je bila, posebno, kadar selene seljska is semlje puhteti, ali mlade veje ino dishezhe zvetje na drevesih ino hostah sagleda; ravno ta pogled takih lepih boshjih rezhi napolni nje dusho s' nebeshko krepostjo ino veseljam, tako, de ste v' nji poboshnost ino strah boshji na novo oshivele, misli-la fi je, de se she v' nebeshkim dvoru snajde. Po pravizi se snajo od nje te besede preroka Isaija govoriti: „*Gospod je storil njeno pushavo paradishu enako, ino gojsd je preobernil v' boshji vert, v' njemu veselje prebiva, kjer se hvaleshne ino hvalne pesmi glasijo.*” —

Iti ni bilo nizh hujshiga, ko to, de ni mogla v' zerkev hoditi, v' kateri se boshja beseda osnanuje, mozhno ji je bilo shal, de se vezh v' tajisti perkerfhanfskimu nauku, per boshji flushbi ne snajde; de svetih sakramentov po gostama vezh ne prejema. Kir je pa ona vsako stran, ravno te pushave boshji f-hodnizi ali tempelnu enako perglihala, katero so, vsaki letni zhas, ino druge rezhi boshje vligamogozhnosti, modrosti ino dobrote lepotile, po kate-

rih je poboshna Ita svojiga stvarnika sposnala, zhaštila ino molila, ino v' boshji gnadi vedno vezhi ino kerpkeji prihajala, shelela je s' Jesufam Kristufam sklenjena biti, ino de bi bilo nje ferze po obilnosti s' boshjo ljubesnijo napolnjeno, ino ras-svitleno, te le misli ino poboshne shelje so ji namestile duhovsko obhajilo per boshji misi, ta le gojso ji je bil po tih mislih ino sheljah prijetnihi, ko marsikaterimu kristjanu nar lepshi zerkev. Lahko je posabila zhloveshko tolashbo, sakaj v' nje ferzi nebeshko veselje prebiva; katero ji vse teshave polajsha, ino jo veselo ino sadavoljno stori! — Ure ino dnevi, meszi ino léta pretezhejo, kar she Ita v' pufhavi shivi, poboshno se je sa nebesa perpravljala, vedno so bile nje misli per Bogu, ino nje dusha je bila po hvalnih pesmih s' angelzi ino svetniki sklenjena.

Shtirnajsto poglavje.

*Grof Henrik na Togenburfskim gradu,
potim, k' je bil Ito od sebe pahnil.*

Vse drugazhi je bilo sdaj na Togenburfskim gradu. V' grof Henrikovimu serzi je divja jesa podhinila; sopet so se mu pametnishi misli vnemati perzhele: nestanovitno ozhitanje mu vender le pozhitka ne da, sa voljo nagle sodbe ino strashne shtrafinge njegove gospe. — Zhe je bila nedolshna, ino od mene tako strashno ino nevsmiljeno vmorjena, pravizhna bi mi bila nje toshba pred ojsrim sodnim stolam boshjim, ino strashno bi zhes me nedolshna kri; kakor nekdej zhes Kajna v' nebu sa mashovanje vpila! — Ali: „ona ni nedolshna, ampak prejela je saslusheno shtrafingo ino plazhilo“ ga misli en zhas tolashijo. Pa kmalo se ga sopet kalne osujejo; ter si misli: v' naglosti ne smem nobeniga, preden de ga saslishim k' shtrafingi obloditi, zhe si je ravno nar manjsi od mojih podloshnih ino flushabnikov, ino svojo ljubo sheno sim vender le po krivizi, enimu sarulenimu ino sastaranimu

hudodelniku enako, k' strašni shtrafin-
gi obsodil, ino jo s' lastno roko v' globo-
ko bresno pahnil. Ako je bila pa ne-
dolshna, tako me more strašna ino pra-
vizhna boshja shtrafinga sadeti! — mo-
jo dusho v' zhasnim ino vezhnim shivle-
nju nevsmiljeno preganjati. — Take mi-
sli Henrika martrajo, nozh no dan mu
pozhitka ne dajo. Ni se jim mogel per-
kriti, vest ga pezhe, v' naglosti doper-
nesheno delo mu ozhita. — Kakor sa
Kajna, ni sa - nj vezh ne pozhitka ne po-
koja. *Ljubi moji!* naj ohranimo bres
madesha vest ino obvarimo se nepokoja,
katerimu nikoli greschnik ne odide.

Lete misli ino nepokoje je previdil
sviti Dominik per svojimu gospodu she
sdavnej, mislil si je, njegova kriviza sna
na dan priditi, po kateri bo tudi on sa-
flusheniga plazhila deleshen postal. Ali
Henrikova prijasnost mu potuho daje, se
zhes pravizo vsdigne, ino vedno se je v'
Henrikovih ozheh vezhi delal. Henrik
mu je vse te serzhne pozhutke na tanjko
rasodel, ravno tako, ko svojimu nar ljub-
shimu prijatlu. V' svojim nepokoju si je
tolashbe sheljil, katero je per svitimu
Dominiku najdi mislil. Dominik si je

pa veliko persadeval, da bi ga potola-
shil, ali po nobeni zeni ga ni mogel ra-
sveseliti, ino is prevelike shaloſti po do-
perneſheni sgodbi ſvoje goſpe sdramiti,
po kateri ga je veſt v' ſhivo pekla, ino
mu preveliko hudobijo ozhitala.

Prevezh ozhitno ſe reſniza sgodbe
ſkaſuje, po kateri je Ita terpela, mu je
djal! — Kako bi vaſh ſreſhe bil perſtan
dobiti mogel, ko bi mu ga ſama Ita ne
bila na perſt nateknila? — Kako bi bil
ſmel perſtan ozhitno noſiti, ko bi ga
huda ljubesen ne bila premotila, po ka-
teri je miſlil, de bo od Itne ſtrani per-
krit oſtal? — Kako bi bil Kuno vezh-
krat pred ſvojo ſmertjo is praviga ſerza
Boga v' odpuſhanje klizati mogel, kobi
ne bil v' hudobii ſapleden? — To je
ravno tako, ko de bi bil krivizo obſtal.
Po takih ſvijazhinah ino iſgovorih je ve-
dil prebrifani dvornik ſvoje hudobne de-
la perkrivati, ino Henrikovo nemirno veſt
golfati.

Vſi leti krivi iſreki ſo grofa le en
zhaſ vkrotili. Ali vedno ſtraſhnejſhi mi-
ſli ino ozhitanje ga nadleſhvaajo. — Bres
ſaſliſhanja, bres premiselka, po divji
jeſi ſim jo obſodil ino vmoril, i. t. d. ſi

je ozhit! — Ta misel mu je serzhno veselje, férzhnost ino sadovoljnost odv-sela, v' shivo ga kole ino martra. Vezh-krat se mu sdi, de vidi v' ozheh svojih podloshnih ino flushabnikov, kako mu njegovo hudobijo ozhitajo, tako mu je bilo britko, de ni mogel nobenimu vezh na ravnost v' ozhi pogledati. Kmalo po-tim se mu je sanjalo, de je Ita nedolshna, vidi jo, kakor svetnizo v' nebeshki svit-lobi. Neisrezheni kaf ali grevenga, ino huda bolezhina martrajo njegovo dufho, po doperneshenih sanjeh. Ali on je pa vender le Dominiku svitimu dvorniku vezh verjel, ko svoji sheni, kateriga so le njegove svijazhine v' Henrikovih ozheh pravizhniga delale, Ite ni bilo tukej, to-rej se ni mogla krivizi naproti staviti.

Itna s-hramba je bila od taitliga dneva, ob katerim je bila s' nje pahnje-na, vedno sapushena, tudi perlisneni Dominik se je ni vezh perblishal, njo sa-gledavshi ga na enkrat huda vest spezhe, ino mu pokoja ne da. Tudi grof ni mo-gel vezh v' gradu prebivati, per vsaki stopinji se Ite opomni. Shal je k' blish-nim ali dalnim prijatlam pozhitka iskati! Na pot se je podal. — Na lov je sdir-

jal. — Mislil si je, da ga bodo teshava ino terplenje, shalošt ino britkost, ali slaba vest saj nekaj popustile! — Vse shaluje v' Togenburfskim gradu; podloshni ino flushabniki se vezhi delj po nedolshni Iti jokajo, ino od shalošti sdi-hujejo. — Dokler je bil Henrik doma, je bilo njegovo serze na dvej strani, tako, deni vedil, komu bi verjel. — Ali perlisneni goluf, je bil vedno okolj nje-ga, de ga je h' krivizi ino golfii pergo-varjal, ino v' nji pokrepzhoval.

Preden je shel na pot, ga je poseb-no leta misel mozhno pekla: „*Kaj bom le v' Kirhberg porozhil, kako bom tam svoje doperneshenje sgovoril?*” — Ali to sviti Dominik vse na se vsame, ino vse svesto v' Kirhbergu osnani rekozh: „Kuno je po vřim obřal, v' zhimur je bil s' Ito sapleden; torej niste grofu zhařt ino praviza vezh perpuřtile sraven svoje gospe prebivati, teshko mu je bilo zhes vse, ali Ita je po pravizi saflusheno shtra-fingo f' smertjo konzhalo.” Groř Henrik svoj grad sapuřtivřhi, iřhe per svojih blishnih priyatlih pozhitka. Kirhberger-ji to novizo svedivřhi, so se grosno do-pernesheniga dela framovali, niso bili

doſti junafhki, de bi ſe bili po tim Togenburſkimu gradu naſproti ſtavili, ali ſe zhes - nj maſhovali, ino ſe tudi niſo po oſnaneni novizi vupali maſhovati; ſakaj miſlili ſo, de jih reſniza ſadene.

Kako je Dominik po Togenburſkim gradu goſpodaril, kader ni bilo Henrika doma, ſi lohka miſlimo? — Tudi on kratke zhaſe potrebuje, ino jih per veſelih druſhinah iſhe, po katerih ſvoje terplenje vkrotiti miſli. Vſe je na groſovo rajtingo ali ſhteviltvo nakladel, v' veſelih druſhinah je bil, ino v' kratkih zhaſih, kjer je pozhitka iſkal, ali nikir ga ni najdel. Vſelej je ſhal ſhaloſten od dóma, ravno tako je tudi naſaj priſhel, tako dolgo, dokler je opeihal, ino omagal, lih ſdaj ni mogel vezh zhes grajſhiltvo goſpodariti. Sam ſebe je pa vender le v' groſavih ozheh vedno junafhkiga poſveto-vavza imenoval.

Tako pretezhejo dnevi, meſzi ino leta na Togenburſkimu gradu. Henrik je bil med nar boljſhimi prijatli v' ſvojim lepim gradu vender le neſrezhen ino ſhaloſten, per vſi ſvoji bogatii je bil kla-vern; ſakaj veſt mu pozhitka ne da. Ita je bila pa v' nar vezhi revſhini vedno

mirna, sadovoljna ino frezhna. V' svojim slabim berlogu je imela zhišto vešt, shivela je v' nedolshnosti ino v' lepih zhednostih.

Le mirna ino zhišta vešt naš v' resnizi frezhne ino sadovoljne stori, kadar slabba vešt hudodelniku povsod doperneshe-no krivizo ozhita, nima ga, ne miru, ne veselja hudobni zhlovek na semlji, on vedno ishe, de bi tudi naš v' hudobne ino krive dela sapledil; lohka naš premotiti sna, zhe bomo le njegovimu isreku vezh, ko svoji lastni vešti verovali ali vupali.

Petnajsto poglavje.

Ita je najdena.

Kmalo po smerti nedolshniga Kuneta sbere Dominik drugiga drusheta sa lovza. Kunetov nar blishni prijatelj je bil, tudi on je sgodbo od perštana vedil, she nekaterikrat popred je bil on s' Kunetam na lovi. Novi loviz je tudi v' orloviz sahajal, tako se gojsdu rezhe v' katerim

Ita prebiva. Boshja modra previdnost mu ni dopustila, de bi bliso Itniga prebivanja safhel, v' katerim je ona she sedemnajst lét v' boshjim strahu prebivala. V' timu zhernimu gojsdu, zhisto sama je bila, ino vsm ljudem perkrita, kar nobeden si ni mislil, de she shivi. —

Toljko lét se je mogla Itna nedolshnost ino krepost, po vedni teshki skufshnji, od vsih madeshov zhistiti ino v' molitvi terditi, dokler je bila sadošti ozhistena, de bo pred vsm svetam ozhitno svetiti, ino zhas svojiga vsigamogozhniga odreshenika osnanovati samogla. Henrika je pa huda vest tako dolgo pekla, dokler je njegovo slo podhinilo ino pregreha, katere mu je vsmiljeni ino dobrotlivi nebeshki Ozhe po storjeni pokori popolnoma odpustil. Tudi Dominiku prevsetnimu hudodelniku je boshja previdnost zhas k' poboljsanju svojiga shivljenja odlozhila, preden so mu njegovi grehi ino hudobija she vezhi framoto obrodili, katerih njegovo zhasno ino vezhno pogubljenje zelimu svetu odkrito stoji. —

En dan gre lovz prav sgodej v' orloviz na lov, kmalo, kadar v' gojsd pride,

spusti is verig svoje peše, sheljil si je, de bi mu svir nagnali, vstrelil bi jo. Saleteli so se naglo v' delezhavo gojsda, sledijo ino isheja v' njemu sverine, potim so tudi lovza tako delezh v' va-nj sapeljali, kamor on fhe nikoli ni bil safhel. Ko bi trenil, najde v' blati zhloveshke stopinje, zhudno se mu posdeva, de bi tukej, kamor serzhni ino sviti lovz zhes fhkale ali zheri ino hosto komej priditi samore, ljudje prebivali, kar v' glavo mu na gré. V' rog je pesam satrobil, ko bi trenil so bili okolj njega, s' njimi gre po sledu zhloveshkih stopin. Pred njim letijozhi, se kmalo pred Itnim berlogam, pod staro hojo vstavijo, katerga je tudi lovz she sdelezh sagledal, menil je, de je s' maham prerashena fhkala. K'nji blishej pride, ter vidi, de ni fhkala; ampak majhin star berlog, mislil je, de je poboshniga pufhavnika prebivanje, komej si vupa blishej stopiti, ino v' va-nj pogledati. Ita se sdaj kar ne gane, od pesov je bila prestrashena, srozhi se po molitvi Bogu vsigamogozhnimu.

Lovz skosi to malo stransko linizo notri pokuka, ino sagleda notri eno prav

flabo oblezhenó shensko osebo ali perfhono; sakaj Itna obleka je bila vezhi delj she zhes' toljko lét na nje shivotu strohnela, ino s' nje skapala. Nje noge ino roke so bile nage, ta drugo obleko je pa vedno s' lizhnatmi nitmi lkupej vesala, de si je ta drugi shivot s' njim pokriti samogla. Ita v' molitvi samaknjena, ni popred lovza sagledala, dokler je ni po navadni shegi prijasno posdravil. Vprashal jo je, kaj de tukaj dela? — Njegoviga posdravljenja se je ona mozno vstrashila, tako, de mu kar nizh ni odgovoriti mogla, ona ni bila kaj prevezh kumerna, ali od revshine ispita, sdrava ino she dosti per mozhi je bila; postarala se je, vderte lize je dobila, to, de ne tako, de bi ne bilasa sposnati.

Lovz jo je ojstró v' ozhi pogledal, vidil je, de mu je nje oblizhje she sdavnej snano, pa vender le je ni she sposnal. Ostanki nje stergane obleke mu rasodevajo, de je visokigastanu; kmalo mu pride na misli: ja ali ne, ko bi nasha grafinja she shivela, ravno to bi bila; she v' drugizh jo s' ojstrejschim pogledam ogleduje rekozh: „Ja ravno vi ste nasha

ljuba, od vseh férzhno pomilvana gnadliva gospa grafinja!" — — — Ali je mogozhe, de šte she toljko lét v' ti pufhavi per shivlenju ohranjeni, kir šte bili is visokosti Togenburfskiga gradu v' globoko bresno pahnjeni? — Vsaki zhlovek vas she sdavnaj strohljivo miluje; nobeden si ne misli, de šte shivite.

Ita je tudi lovza sposnala, vidla je, de se mu nemore vezh perkriti, mu rezhe: gotovo ino refnizhno je, kar pravish; de sim bila is take visozhine pahnjena. Lohka bi se bila na kosze rasdrobila, ampak boshje vsmilenje, je mojo nedolshnost previdilo, ino poboshno vpitje mojiga serza s' dopadajenjam vflifhalo, ino me per shivlenju ohranilo. Kir me je Bog na zhudno per shivlenju ohranil, torej sim is praviga serza sklenila, de bom njemu šte vse prihodne dni svojiga revniga shivlenja v' pufhavi dopernefla, samo njemu bom shive-la, njemu se bom darovala, ino v' njemu bom tudi svoje shivlenje sklenila."

Lovz se je ni mogel nagledati, ino nje govora sadosi pufshati, sopet je s' ponishnostjo pregovoril: „Milostljiva Gospa, ji je rekel, vasha velika netre-

zha po nedolshnosti je bila meni ino veliko drugim is serza shal, pa nam je tudi she sdaj, djal ali ne, tudigrofbo sdaj vasho nedolshnost sposnal, vse hudobije vam bo po obiljnosti s' dobroto povernil. Danš bom gotovo veselono vizono v' Togenburskim gradu osnanil, hitil bom, kar bo mogozhe, de bom pred kje prishel; torej Bog vas obvari, dokler se sopet vidimo. To sgovorivshi jo prime sa roko, jo kushne, ter od nje hiti, ni zhakal kar nizh na nje odgovor. Ita se je komej savedla, she smeram je bila prestrashe-na.

Strah ji je pa na enkrat podhinil, nise vezh kar nizh bala, de bi storjene oblube dopolniti ne mogla, po kateri je od sveta lozhena Bogu shiveti oblubila. Ni vedla, kaj bi sdaj storila, ali bi se v' timu gojsdu bolj perkrila, ali bi Henri-ka zhakala. Kmalo je pa previdla, de se v' tim gojsdu vezh perkriti nemore, ino v' boshjih rezheh samishlena ostane v' narim berlogu.

Šestnajsto poglavje.

Ito Henrik obišhe.

Lovz persopi na Togenburški grad, mu-
di se mu, skos vrata hiti, katere, ko bi
trenil, sadej pusti, kdor ga vidi, si mi-
sli, to more nekaj posebniga pomeniti,
de lovz tako naglo hiti, gotovo bo novi-
zo osnanil. Od Ite si ni pazh nobeden
misllil. — Tako naglo, ko je v' grad
prishel, prasha po grofu, lamo njega
shelji govoriti. —

Ako je on ravno komej perpihal,
sazhne perpogibaje prezej govoriti:
„Milostljivi gospod! — Jes vam perne-
sem eno zhudno, per vsm tim pa ven-
der le veselo novizo.” Grof jo je sheljl
grosno rad saflishati, mu vkashe, de
naj mu jo naglo povej! — Lovz pravi:
„Vasha milostljiva gospa grafinja — she
shivi — v' pushavi sim jo najdil” — ter
mu vse povej, kar je vidil, ino kako jo
je najdil, — de ji je roko kushnil, kako
se je nedolshna imenovala, kakshino
flabo obleko imà, ino hozhe vse na enkrat
povedati, sdaj to, sdaj uno, ko de bi bil

v' hudi vrozhini, tako, de ni mogel skorej nehati. —

Grof kateri vse samerkljivo puflushta, se ni mogel zhes to novizo prezhuditi. Rekel je po svoji modrini: „Ni mogozhe, de bi bila ona she per shivlenju ostala, potim k' je bila is take visozhine v' bresno pahnjena.“ — Ako mu je lih vest perpovedovala, de je Ita nedolshna, je vender le v' prevsetnosti rekel: „prejela je saflusheno shtrafingo!“ — Lovz ni nobenimu drugimu verjel, ko sam sebi ino svojim ozhem, terdi vedno svoje osnanilo, ino, sastavi grofu, ako ni njegovo perpovedavanje resnizhno, svojo glavo. Na enkrat ga je pa grof na sgodbo peritana opomnil, katero mu je lovz na tanjko, od kraja do konza povedal, ravno po ti pergodbi si je grof naprej vsel, de hozhe vse preiskati, ino se po lovzovimu isreku v' resnizi previshati.

Lovz more Henrika, bres de bi od tiga kakshnimu zhloveku kaj rasodel, k' Itnimu berlogu v' gojsd sprejmiti. Grofa so se sdaj zhudne misli osule. Kaj bom storil, zhe je nedolshna, ino ako resnizhno shivi? — Nedolshna je, si je

misllil, zhe le she shivi; sakaj boshja previdnost bi ne bila ene nezhištnize tako dolgo na semlji ohranila. — Kaj bom pa storil, ako je krivizhna, ino zhe ona sama krivizo sposna? — Nak-nedolshna je, zhe le she shivi. — Vtakih mislih sapleden pride Henrik s' lovzam sam navej kdaj, po hosti zhes grizhe ino fhkalovje v' tamni gojsd. Kar mu lovz na enkrat, kader se ni sanadjal, sdelezh ltni berlog pod staro hojo pokashe. —

Ita v' britkoſti Henrika zhaka, kader pridevſhiga sagleda, mu gre s' berloga v' slabim oblazhilu ponishno naproti, ga po navadi prijasno, krotko ino ljubesnivo posdravi ino sprejme. Po pervim pog'edu jo je Henrik sposnal, nje prijasni pogled ino ponishni obraſga je bolj, ko zrudno ohranjenje nje nedolshnoſti v' ſerzi pekel, framoval se je njene prijasnoſti, ino posdravljenja, ni se jo vupal pogledati, v' ſerzi mu je bilo shal, sdihoval je ino jokal, kar beſedize ni mogel is ſebe ſpraviti. Na kolena se je pred-njo vergel, s' povſdignenimi rokami jo je profil rekozh: „Odpuſtite mi draga nedolshna ma! — ino kader mu je roke podala (vſſignili ga je raj-

tala) je on svoje nasaj vmaknil: Nak! — nemorete ino ne smete mi odpustiti, vashe svete roke se nesmejo eniga hudodelnika dotekniti, kateriga roke so od nedolshne prelite kervi omadeshovane, prevelika je hudobija — v' ti britkosti, — katero sim s' lastnimi rokami dopernesil, sam sposnam, nisim vas vreden viditi, ino po semlji okrog hoditi," na to so se mu is ozhi solse vljile, ter je sazhel na glas jokati.

Dobra ino vsmilenja polna sta je tudi s' njim vred jokala, vsdigniti ga je hotla, pa ga ni mogla, rekla mu je: „Perferzhni Henrik! potolashite se, saj se nisim jes zhes vas nikoli jesila, nisim bila tudi na vas nikoli huda, — vedla sim dobro, de bi ne bilo vashe serze v' taki hudobii sapledeno, ko bi ne bilo k' tajiski sapeljano. — Poslufhajte vasho Ito, katera vas vedno ljubi, ako jo le fhe kaj tudi vi ljubite. Poglejte me, sdrava sim, Bog v'gamogozhni me je per shivjenju ohrani. V' teshavah ino britkosti me je tolashil, naj tudi vas danf potolashi, ki vas jes pervizh vidim, prav rada bi va vidila, de bi bili potolasheni ino sadovoljnishi!" —

V' shalosti ino v' joku je Henrik komej besede svoje dizhne grafinje saflifhal, komej si je jo vupal pogledati, rekel ji je: „Kakor nebeshka deviza stoite v' nedolshnosti ino v' svitlobi pred mano, kader mene vest nadlegva, ino v' serzi pezhе; kakor neframniga hudodelnika metoshi ino k' shtrafingi vlezhe. — Vi mi snate hudobijo odpustiti; — mi jo bo pa tudi Bog pravizhni sodnik odpustil? — Kateri vsakiga po svojih delih sodi, zhi-ga sveta praviza hudodelnika k' pogublenju odlozhi!“ —

„Ljubi Henrik! — mu pravi Ita, tudi vam bo Bog odpustil, sakaj neskonzhno je njegovo vsmilenje proti skasanimu gresniku, neisrezhena je njegova ljubesen proti svojim otrokam; ravno tako, ko jes, vam je tudi on odpustil. — Saj se je vse po njegovimu dopushenju is-shlo, vse je on dopustil, kar se je s' nama sgodilo. Morebiti, bi ga bila mi dva med tim zhasam na naju lepim gradu posabila, ino potzhednosti sapustila, ino se shiroke, katera v' pogublenje pela, dershala; sa to naji je velika boshja previdnost raslozhila, ino sa nebesa prihranila, uzhila sva se med tim zhasam

nefkonzhno boshjo vfigamogozhnoſt, modroſt ino dobroto vedno bolji poſnati, torej ga moreva, ſa vſe prejete dobrete, zhe dalje bolj iſ ſerza ſahvaliti, njega ljubiti ino zhaſtiti." —

Po tih prijaſnih ino tolaſhnih beſedah, po katerih ſta ſe on ino njegova Ita nebeſhkiga odpuſhanja nadjala, je bil Henrik ſopet v' veri pokrepzhan, vſhivo je ſheljil vſmilenje ino odpuſhanje ſadobiti, vupal ga je, ne ſamo od Ite; ampak tudi od nebeſ. Sopet je ſvoje roke nakviſhki povſdignil rekozh: „Hvala tebi vfigamogozhni vezhni Bog! — ſa vſe neisrezheno vſmilenje, katero ſi mi ſkaſal do danaſhniga dné. She enkrat te proſim, odpuſti mi! — ino vſmili ſe me — tvojiga nevredniga ſluſhabnika." — Tudi ſvojo Ito proſi iſ kaſaniga ſerza ſa odpuſhanje, ji vſe ſtorjene teſhave ino britkoſti po obiljnoſti poverniti obljudi; tajiſtimu pa, kateri ga je k'ti naſrezhni ſhtraſingi ino hudobii ſapeljal, ſhuga ſmert ino pogublenje.

Ita leto groſno ſhuganje ſaſliſhi, od njega ſlopi, ter mu prijaſno rezhe: „Opomnite ſe dizhni Henrik! v' jeſi do-perneſhenih délj, kolkokrat ſe ſe tajiſhe

storivši pokazali! — Opomnite se, kako bi se bilo nam še vezhkrat godilo, ko bi naš bil Bog per vsaki storjeni krivizi, po svoji resnizhni pravizi poshtrafal? — Profim vas, vslišhite danš glas vashe lte, uzhite se vsmiljeni biti, kakor je Bog vam vsmiljen. Jes sim vam ino vsm, kateri so bili mojiga terplenja krivi, is serza odpuštila savoljo tiga se nima nobena kapelza kervi preliti. Odpuštite mu vse njegove dopernešhene hudobije, potim bo tudi vam Bog vse te vashe odpuštil." Henrik ni svoji lti kar nizh vezh odrekel, vslišhal jo je. Ita je tedej tistimu hudodelniku ino rasbojniku shivljenje odtela, kateri je jo rajtal nekde pod semljo spraviti.

Ali ta odtedba ni dolgo terpela. Dominik je na enkrat obvupal, kader je sašlišhal, de Ita she shivi, ino de je grof Henrik od njene nedolshnosti previshan. Savoljo njegovih hudobnih delj si ne vupa vsmilenja sadobiti, ne per ljudeh, ne per Bogu. Hudodelniki ino greshniki se ne opomnijo boshjiga neiskonzhniga vsmilenja kar nizh, vedno trepetajo pred ojštro boshjo sodbo. Kakor tudi vezh drugih saštaranih hudodelnikov, si je tu.

di Dominik po framoshljivosti svoje shivlenje konzhal, ino tako je bil v' zhasno ino vezhno nesfrezho sabredel.

Tako shtrafuje vezhkrat sama vest sastraraniga greshnika, preden pravizi v' roke pride. Varite se tedej *ljubi moji* greha, dokler ste she v' gnadi boshji, ino beshite pred njim! — Vi pa *hudo-delniki!* — vernite se od ste, katera v' pogublenje pelá, sdaj, dokler ste samorete, de vas ne bo nebeska jesa, po vashi hudi vesti k' vezhnimu pogublenju, kakor Dominika obšodila.

Sedemnajsto poglavje.

Ita svesta nebeska flushabniza.

She enkrat se je Henrik svojimu nebesklimu Ozhetu sahvalil, de mu je svesto lto per shivlenju ohranil. V' nje lepimu obrasu se ni mogel boshji vfigamogozhnosti ino dobroti sadošti prezhuditi. Ravno sdaj misli svojo oblubo dopolniti. lto misli s' sabo na grad vseti, obljudil ji je, kar mu bo le mogozhe, v' vsih re-

zheh dobrote po obilnosti sa storjeno hudo-
dobijo poverniti.

Ita ni mislila, kakor je she popred
grofu povedala pushave sapustiti, ino
s' njim na grad iti, she sdavnej je bila
obljubila Bogu v' samoti flushiti. Na
ravnost je svojimu Henriku shelje rasode-
la, de raji v' pushavi ostane, ko, de bi
ji na gradu vse dvorstvo per vsih oprav-
kih streglo. Posnala je njegovo serze,
po katerim se je tudi njegoviga perva-
ljenja nadjala. *Ljubi Henrik!* to storiti
ni vezh v' moji mozhi, mu je djala. —
Takrat, kader sim bila od ljudi odlo-
zhena, me je sam Bog per shivlenju
zhudno obdershal, njegova sim, she
takrat sim se mu srozihla. Ravno tako
sim obljubila, vse svoje shive dni Jesusu
Kristusu svojimu isvelizharju ino odre-
resheniku shiveti, njemu, kateri me je
v' drugizh odreshil, obvarval ino ohra-
nil, sim obljubila od sveta lozhena biti,
ino vekoma flushiti. Ne bo vam koristi-
no, ako me is tiga kraja vsamete, ino
sopet per sebi imate, lih tako bi bila pa
tudi jes nehvaleshna, kobi jes vsih velj-
kih meni na zhudno vishno skasanih
boshjih dobrot posabila, ino s' vami

fhla na grad. Torej val sa boshjo voljo profim, pustite me, de storjeno obljubo dopolnim, po vashim dovoljenju mi bošte sdaj ino vselej storjene dolge pred Bogam poravnati ino poplazhati pomagali.

Te besede so Henrika, ko oster mezh v' serze sbodle, kar nobene je ni odrekel; she bolj ljubil ino veliko obrajtal je sepet poboshno Ito. Sposnal je nad njo dar boshji, ni si vupal kar nizh v' boshjo pravizo posezhi. Odgovoril ji je: „Ako me ravno ta obljuba tare, mi je vender le ljubaino sveta. Od mene! — oh! — od vashiga Henrika ste bili sanizhovani ino prozh pahnjeni. Per Bogu pomozh iskalshi ste jo tudi gotovo najdli, njemu hozhte shiveti, njegovi ste, ne vezh moji; torej val tudi jes nesmem v' dopolnjenju storjene obljube nasaj dershati. Ampak naredbo gorsiga stanovanja v' lepshim kraju bošte vashimu Henriku pazh dovoljili, kateri je vse sa val storiti perpravljen, kar mu bo le mogozhe, v' tim stanovanju bošte s' vsm potrebnim prevideni ino postresheni, kjer bošte Bogu, ino Jesusu Kristusu bolj f' pridam ino loshej flushiti samogli.” —

Ita je Henrikove besede s' veseljam povsela, ino mu rezhe: „Jes vas nemo-rem ino nesmem v' dopolnjenju vashe obljuje perdershati," ino naprej govori: „Saj veste, ljubi Henrik, de nisim v' gorskim prebivanju, ino per boljshi postreshbi shivetisklenjila; ampak v' slabim ino v' samotnim kraju, lih tukaj, kir sim she 17 lét prebila, hozhim she v' prihodnizh Bogu flushiti. Ako mi tedej storjene obljuje ne bošte dopolniti branili, tako me pustiti, de naj v' tim slabim berlogu shivim ino vmerjem. Verjemite mi ljubi Henrik, vsiga se zhlo-vek pervadi, per slabi hrani, ino v' slabim berlogu sim bolj vesela ino sado-voljna, ko marsjkateri per dragim obe-du v' nar lepshim dvoru. Moj shivesh se vam ravno sa to slab sdi, kir ste bolji-ga navajeni. Ravno tako se mi bo tudi vash dobri shivesh, slab sdel, kir sim slabiga navajena. Torej vas she enkrat prosim, pustite me, de naj v' ti pushavi ostanem vse svoje shive dni."

Henrik ji je pergovarjal, kolker je mogel, oli pakoja mu misel ne da, do-bro, ljubo ino svesto drushizo sim po nedolshno od sebe pahnili, si je naprej

metal, ni se mogel sdershati, de bi ne bil sols tozhil. — Ita pa vender le she po svojim naprejšetju v' pushavi ostan. — Potim kir ona she nisko sonze sagleda, profi grof Henrika, de bi se she pred nozhjo, proti dómu obernil, fkerbelo je jo, de bi prave stese ne sgreshil; ampak trezhno na grad prishel. She enkrat jo profita grof ino lovz, de naj jih v' njuni prošni saflishi; ali Ita jima pravi: „Slifhala sta, de mi ni mogozhe to storiti.” Sdaj se eden od drugiga lozhijo, ino si lahko nozh voshijo. Henrik se ji perporozhi, ter gre s' lovzam od nje na Togenburg.

Kmalo ko grof domu pride, prafha po grajskimu duhovnu, potolashil ino posvečoval bi se rad per njemu. Pervi je bil, katermu je Henrik svoje serzhne shelje rasodil. She tisti vezher mu je s' solumi zelo pravlizo od lte rasloshil, povedal mu je; odpustila mi jih je vse dolge, ino ljubesnivo me je sprejela; terdno si je naprejšela, ino obljubila, de bo do smerti v' gojsdu, v' flabim berlogu ostala. Ponudbo fim ji osnanil, mu je djal, de naj pushavo sapusti, ino naj se sopet na Togenburg poda. Sa

sdaj je pa stanovitna v' svoji obljubi ostala, ne da se preprostiti. Kader je on svojimu duhovnu vse povedal, ga je prosil, de naj pomisli, s' zhem bi se poboshni grafinji njeno shivljenje polajshalo, prilko bi rad svedil, kako bi on svoji Iti vse storjene hudobije po obilnosti povernil, sraven tiga ga je on tudi povabil, de bi shel s' njim jutri Ito obiskati, mislil si je, de bo njegova beseda per nji vezh samogla. —

To ino vse drugo mu je grajski duhoven s' veseljam obljubil, ino ga je po vsem tolashil. V' tim pogovori se je she polnozh perblishala. Opomnil je on grofa, de naj se k' pozhitku pada. Henrik ga vboga, gre k' pokoju, ali prav malo je spal, komej se je dan napozhil, je on she postelo sapustil, ino gre dobre obleke sa grafinjo iskati, sa katere ga je vzhorej profila, ino se od dóma v' gojsd napravlja. Tudi duhoven je naglo prishel, veselilo ga je, de bo she enkrat grafinjo vidil. — Lovz, kateri je obleko ino shivesh nesil, jima je pot kasal; tako so vsi trije sgutrej sgodej grad sapustili, kar nobenimu niso svojiga od hoda rasglasili.

Ita je vedila, de jo bodo danš - obiskali, ravno sa to je prav sgođej svojo jutrejno molitev opravila, konzhalala jo je bila, kader je grof Henrik s' grajskim duhovnam ino lovzam pred nje berlog prišel; v' katerimu je obljublene obleke zhakala, prezej ji je jo Henrik podal, rozhno se oblezhe, ino pred berlog stopi, posdravila ino sprejela je vse tri prav prijasno, posebno pa grajskiga duhovna. Henrik jo naglo poprašha, ako je dobro spala, ino zhe je drugih misli, ko vzhorej. Ita mu naglo odgovori, rekozh: „Dabro sim spala, ino sim s'he vzhorejnih misli. Saj ste s'he slišhati, de mi drugazhi biti ni, storjeno oblubo si ne vupam prelomiti.“ Sdaj sazhne gospod duhoven s' grafinjo govoriti, profil je jo, de naj mu povej, kaj sa eno oblubo je ona storila, rad bi jo bil na svoje misli obernil. Ita je gospod duhovna veliko obrajtala, vse mu je po redi povedala, ko vzhorej grof Henriku, ino mu je s'he to le perstavila: „Sami boš te previdili, de gres'him ino Bogu se možhno samirim, zhe le storjeno oblubo prelomim.“ —

Duhoven ji je zhes en zhas rekel: „Pravizhna je obljuba, stanovitno se ima dershati. Ali se pa nemore storjena obljuba na enimu drugimu kraju, ravno tako dobro, ino morebiti fhe bolj popolnama dershati, kakor tukej?“ — To bošte is mojiga govorjenja kmalo previdili. V' samotište obljudili Bogu flushiti, v' samoti snate tudi na drugim kraju shiveti, kjer bošte blishej ljudi, kateri vam v' potrebi k' pomozhi perstopijo. Vsi ljudje so dolshni svoje shivljenje, kakor dar boshji, dokler je le mogozhe ohraniti, ravno tako tudi vi; zhe dalje bošte shiveli, toljko bolj dolgo snate Bogu flushiti. Kakor nekteri, tako snajo tudi vsi ljudje, v' hudih bolesnih poginiti, is katerih bi jih dobrotni sosedi sopet odtél.

V' prid vam je, de greste, dokler fhe morete, na en kraj, kateri je blishej ljudi, sberite si ga, v' katerim bošte vas ho dolshnost na tanjko dopolnili, ino ljubimu Bogu bolj dolgo flushili.

Kaj je prava ino reznizhna flushba boshja, rezhe dushni pastir, bošte vi, kakor vsaka dobro poduzhena kristijana s' mano vred dobro vedili. Le opomni-

te se na evangelfki isrek v' katerim je
 neki zhlovek Jesufa Kristusa poprafhal,
 rekozh: „Kaj, de mu je storiti, de vezh-
 no svelizhanje dofeshe?“ — Mu Jesus
 odgovori: „Ljubi Boga zhes vse! — ta
 je prva ino nar vezhi; ljubi svojiga
 blishniga ko sam sebe, ta je pa druga,
 prvi enaka sapoved. Dopolnifh te sa-
 povedi, gotovo bosh vezhno svelizhanje
 dosegel.“ To je Jesus na vezh krajih
 uzhil, ino ozhitno rasodeval, de so de-
 la ljubeshni blishniga, dela dobrote ino
 vsmilenja, nar lepsi, potrebnifhi ino
 Bogu nar dopadlivfhi flushba; sakaj ni-
 ma ga nebesfki Ozhe vezhi veselja nad
 nami, kakor, zhe jih svojimu blishnimu
 po obiljnoffi dobrot skashemo. Vse leto
 nemorete vi ljubeshniva Ita! — v' tim
 kraju dopolniti. Ako hozhite tedej va-
 sho lepo oblubo dopolniti, ino Bogu,
 vse prihodne dni valhiga shivlenja flu-
 shiti, tako ste dolshni leta kraj sapustiti,
 ino si takiga svoljiti, v' katermu boste tu-
 di svojimu blishnimu postrezhi snali.

Vzherej ni mogel Henrik Iti kar nizh
 odrezhi, ravno tako malo se je ona tudi
 danf gospod duhovnovim isrekam na-
 proti flavila, vfhezh so ji bili, gola

boshja beseda jih je bila. Henrik je sposnal, de je Ita v' tim smeshana, veselilo ga je, mislil si je, de bi jo mogli le od tukej spraviti. Ita se je pa kmalo prebrihtala, ino sazhne sopet govoriti: „Milostljivi duhoven! — resnizhni so pazh vsi vashi pogovori, mu je djala. Per vadila sim se she toljko lét pushave, ino popred vam nemorem to obljubiti, preden se po molitvi s' Bogam ne posvetvam. Torej vas prosim, perpuštite mi, de naj se tudi sdaj, k' svojimu narbolshimu posvetovavzu podam, ino njega sa svet poprafham, rasodel mi bo, kaj de naj storim! — jutri vam bom vse na tanjko povedala, kaj de mi je storiti!“ —

Grajski duhoven ji je to s' veseljam dovoljil, gotovo se bo sgodilo, sa kar sim jo profil. Sdaj sklene Ito sa danš sapuštiti, ino se proti dómu podati, — de bo ona popred ino lohkej svoje naprevsetje dopolniti mogla.

Henrik jo pa ni tako sgodej rad sapuštil; ako se je ravno pred zhasam od nje lozhil, se ni zhes to vender le nizh pertoshil, ravno sa to je bil pa is svojimi tovarshi drugi dan prav sgodej she na póti. Kje pridevshi je k' svojimu nar

vezhimu veselju svedil, de je Ita sklenjila pufhavo sapustiti. Grof jo naglo poprafha, kje shelji v' prihodnizh prebivati, ino kje de ji on pripravno prebivanje napravi? —

Ita se je po molitvi s' Bogam posvetovala, ino sklenjila, de naj ji bo prihodno prebivanje na priftavi, bliso Fiffhinskiga klofhtra, na fno sheti per Kopelzi Matere Boshje shelji prebivati. Na tanjko je grof Henriku povedala, de je nima, smifhljeno ino proftorno; ampak majhno prebivanje napraviti. Henrik ji vse oblubi, prav rad bi ji bil bolji naredil. Tudi grajski duhoven ji je oblubil, de se bodo vse njene shelje popolnoma dopolnile.

Boljsihi shivesh, ko ga je do sdaj imela, oblubi grafinja rada ino hvaleshna is Henrikovih rok vseti, f' tim priftavkam: „Kader bom f' slabo hrano sadovoljna, takrat bom vselej gorsihi shivesh fromakam, bolnikam ino potrebnim deljila, prosim vas, de mi ne bofte nikolj branili.“ Vse ji je bilo dopufheno. — Rekli so ji vsi trije: — „Shivot vam sna previzh opefhati, zhe bofte vedno slabo

hrano imeli, boljši hrana vude pokrepzha, ino se per nji bolj dolgo shivi."

Sadnizh je Ita she to profila: „Kader bo prebivanje v' pristavi she dokonzhano, ino sa prebivati napravljeno, tako naj pride po - njo grof s' grajskim duhovnam, lovzam ino she s' enim drugim podloshnim, ali streshetam, kateri nje - no pripravo, ino salogo shivesha pone - se, profila je tudi, de bi dneva njeni - ga preselvanja nobenimu zhloveku ne os - nanili; sakaj ona ni hotla pred svetam velika imenovana biti, ampak na tihim Bogu vsigamogozhnimu flushiti, v' pri - hodnizh pa tudi ljudem, kar ji bo mo - gozhe postrezhi." Vse to sta ji grof ino duhoven obljubila, zhe jima spervizh rav - no ni bilo vshezh. Vse se je bilo po re - di is - fhlo, ino Henrik je s' boshjo po - mozhjo svoj namen frezhno dopolnil.

She posebno potrebo je poboshna Ita sdaj zhutila. De si je bila ravno s' Jesufam Kristufam svojim odreshenikam do sdaj v' duhu sklenjena, vesela ino sadovoljna, si shelji tudi s' njim po vidi - ozhe v' sakramentu s. reshniga telefa skle - njena, popred pa she po sakramentu s. pokore od vsih grehov ozhistena biti. Te

shelje je v' prizho grofa grajskimu duhovnu rasodela, ponishno ga je profila, de bi ji k' dopolnjenju tajislih pomaga!, obedva sta ji obljubila, ino rekla: de se sna she danf spovedati, jutri sjutrej pa sakrament s. reshniga telefa prejeti.

Angeli v' nebesih nemorejo biti bolj sadovoljni povshivanju vezhniga veselja, kakor je bila Ita per tim dovoljenju, naglo se v' berlog poda, ino k' spovedi perpravlja, med tim so se gospod duhoven, grof ino lovz nekaj zhasa od nje lozhili, dokler je ona duhovniga spovednika k' timu svetimu opravka poklizala.

Drugi dan sgodej prejme poboshna Ita sakrament s. reshniga telefa v' prizho grofa ino lovza, katera sta mashnika s' fvetim sakramentam notri v' pufhavo do nje sprejmila. Sdaj je ona sopet s' Jesu-sam Kristusam sklenjena; vesela ino sadovoljna je bila, she nikolj tako, per vsih svojih delih ino opravih, tako, de so si vsi trije mislili, de vidiyo eno spreminjeno fvetnizo pred sabo.

Danf so se mislili per nji bolj dalgo sadershati, kakor en drugikrat; Henrik ino gospod duhoven sta sheljela Itno prebivanje tudi od snotrej ogledati, ino

njeni shivesh posnati. Itajima je berlog odkrila, v' kateriga sta komej slesla. Popolnoma revfhino sta tukej vidila, leshifhe is mahu, na katerim je Ita tudi vezhkrat zhes dan fidela, ino dvej ode-tali. Torilza is katerih je pila, vezh velikih jerbasov ino drugih lupnatih posod, v' katerih je shivesh hranila, ino dva prav majhina jerbaszhka, to le sta v' berlogu najda. — Henrik je tudi lefeni krish na steni sagledal, vezh ga je obrajtal, ko popred freberniga v' grajski Kapélzi, pred-nj je na kolena padel, pred katerim je tajstiga sahvalil, kateri je sa-nj kri prelžil ino po svoji smerti tudi njemu odpufhanje vseh grehov obljubil, — ino kateri je poboshno Ito toljko zhafa per shivlenju ohranil. —

Itajima ponudi, de naj nje shivesh pokusita. — Nista se ga branila, bolj so jima danf jagode difhale, katere sta s' rok poboshne Ite prejela, ko drage ino smifhlene jedi na Togenburfskim gradu. Od sdaj jih je posebno Henrik vezh ljubil ino obrajtal, ko popred, ravno sa to, k' se je Ita v' svoji nedolshnosti s' njimi ohranila ino preshivela.

„She veliko drugih rezhi sta Ito poprašala, ino k' je grof s godbo vedil, kako je nedolshni Kuno peršan dobil, je sheljil tudi svediti, kako ji je bil prezh prishel. Grafinja mu vse povej, — ino glej — kar vse se je sglihalo! — v' pravlizi se ji je bilo nekaj sareklo, kar ni mislila od Dominikoviga sadershanja povedati. Gospod duhoven ji je pa rekel, de naj jima le vse obstoji ino po pravizi povej. Vse je tedej Ita na njegov vkas od Dominika povedala, sdaj se jima ozhi odprejo, sdaj sta vso njegovo hudobijo svedila, katero je on zhes nedolshno Ito ino Kuneta sljil. — Sovrashimo tedej hudobijo, kakor jo je Ita sovrashila, smotajmo si jo is ferza, dokler se she ni v njemu sakorenitila. —

„Sonze se je she ponishalo, doba bo she domú iti, jima skerbna Ita pravi, pojte dokler je she doba, de bošte she sa dné frezhno na Togenburg prishli. Vsi trije so se na pot perpravili, radi bi bili pazh she dalje per nji ostali.

Preden se odrinejo, jo grof profi she sa dovoljenje, med tira zhasam, dokler ne bo she nje prebivanje sdelano, jo vezhkrat obiskati, katero mu je do-

voljila; on ji je pa tudi obljubil, de jo
nebo nikolj s' drugim obiskal, ko s' go-
spod duhovnam ino lovzam. To je Ito,
ino njegove spremlenze veselilo. She
enkrat so se ji perporozhili, profili so jo,
de naj se jih opomni v' svoji molitvi, ter
gredo potolasheni nasaj na Togenburg.

Ofemnajsto poglavje.

Ita se v' novo prebivanje preseli.

Potim, ko je Henrik sopet v' Togenburg
prishel, je svoje zelo dvorstvo skupej po-
klizal, ino skupejsbranim rekel: „Ita —
moja grafinja je frezhno najdena, ona
s'he shivi!“ — jim je djal, to sgovoriv-
shi se mu ozhi v' s'olsah vtrinjajo, po
nedolshnim ino po krivim, je bila od
mene v' globoko bresno pahnjena, sam
Bog jo je rešhil ino per shivlenju ohra-
nil. Vsi so se to novizo saslišhavshi, od
veselja sazheli jokati. Henrik jih je is
praviga serza sa odpufhanje profil, ne
samirte mi hudobii, k' sim vam jih v' na-
gli jesi storil. Vezh od njih jim je vka-

sal, de naj prihodni dan to novizo pozelim grajšhinstvu. posebno 'pa tudi v' Fisshinskimu klofhttru osnanijo.

She druge je s' to novizo v' Kirhberg poslal, rekel jim je, de naj naglo gredo, ino to veselje tudi tamkej, pred ko je mogozhe rasglasijo, po katerim bo neisrezhena shaloft, sa voljo nesrezhne lte vkrotena ino v' veselje spreobernjena. V' Kirhberg ni Henrik nize drugiga porozhil, kakor to, de on ni od njih odpufhanja vreden, dobra ino brumna Ita mu je pa vender le popolnoma odpustila; torej prosi ino se nadja, de mu bodo tudi Kirhbergerji njegovo hudobijo odpustili. —

Ob prvi sori drugiga dne vse is grada hiti, veseli grofov vkas na tanjko dopolniti, vsi so si djali, to osnanilo bo pazh povsod neisrezheno veselje napravilo. — Sraven tiga je Henrik tudi sju trej sgodej poslal zhloveka k' uzheniku tesarjov, (to je k' zimpermanskimu mojstru) kateri mu, v' grofovim imenu rezhe, de naj prav kmalo s' vezh drugimi tesarji v' pristavo pride, grof je tudi vezh drugih delovzokje poslal. Po tim k' so tesarji kje prishli, jim Henrik

povej, kaj se bo delalo, ino kraj jim odlozhi. — Tukej le jim pravi bošče hišhizo, to je prihodno prebivanje moje poboshne grafinje napravili, kako naj bo veliko, jim na tanjko povej, rozhno delajte, jih je profil, de bo popred ltni prihodni dom napravljen, potim jim je tudi bolji saflushik ino plazhilo obljudil.

Samo osnanilo, Ita je per shivlenju, ino tukej bo prihodnizh prebivala, je bilo vsm delovzam sadošti, de so bolj naglo ino f' pridam delali. Grof Henrik je bil vezhi delj per njih, fkerbel je, de bi bilo prebivanje popred dokonzhano.

Zhaf med katerim je grof Henrik s' grajskim duhovnam ino lovzam lto obiskal ni dolgo terpel, sheljiljo je she v' novim prebivanju viditi, mozhno ga je fkerbelo, de bi delo prevezh ne saštalo. Vedno je delovze perganjal, de naj hitro ino rozhno delajo. Ino glej! — she pred enim meszam je hišhiza dokonzhana, ravno takrat, kader so Kirhbergerji v' Togenburg prishli.

Prebivanje je napravljeno, ali tudi vert bi se snal sraven njega ofkerbeti, si je Henrik she sdavnej mislil. Vse se

je po njegovih sheljah sgodilo, ne samo zvetlize so bile v' va - nj safajene; ampak tudi vse sorte semena selenjave, kate-
tere si je Ita sa shivesh svoljila.

Kmaló, ko je grof svedil, de so ga prishli Kirhbergerji obiskati, je vse popustil, ino se je naglo v' grad podal, fkerbelo ga je pred - nje stopiti, nizh drugiga, ko hudo ozhitanje si ni mislil od njih flishati. Pred - nje pridevshi se jim vershe na kolena, ino jih is praviga serza sa odpusthanje profi, rezhno so mu, ko Ita vse hudobije popolnoma odpustili, na noge so ga vsdignili, ino se mu prijasni sahvalijo, sa veselo osnanilo, katero jim je porozhil ali poslal, ljubshi jim je bilo od slata ali dragih kamnov svetá. —

Prezej ga poprafhajo, kje de je Ita, radi bi jo vidili, Henrik pa, kar nizh ni bil od tiga posabil, kar mu je ona narozhila, odlozhi sdaj vse druge svunej Kirhbergarjov, gospod duhovna ino lovza sa en zhas od sebe; potim jim pa rezhe: „vshezh mi je vash prihod — jutrishni dan je zhas preselvanja, kateriga sim Iti v' novo prebivanje odlozhil, mislim de bo tudi nji vshezh, svojo nar blish-

ni shlahto okolj sebe viditi, katera jo bo v' novo prebivanje sprejmila."

Rad bi ji ob nje preselvanju vezhi ino lepfhi veselje omislil, jim je djaj; ali poboshna ino nedolshna Ita, mi je she popred vse to prepovedala, profila me je, de naj samo s' grajskim duhovnam, s' lovzam, kateri jo je najdel, ino she s' enim drugim flushabnikom po njo pri-dem. — Obljubil sim ji vse, — tako tudi, de jo ne hozhim nikolj vezh rasshaliti, ino vse nje prihodne shelje po svoji mozhi dopolniti, sa tiga voljo nisim tiga dneva kar nobenimu zhloveku raso-del, kakor vam ljubi prijatli! — torej si tudi mislim, de vas bo nje prizhijozh-nost nozhno rasveselila.

Henrik perpoveduje, pa ni mogel od Itneh poboshnosti ino lepih zhednosti nikolj sadošti povedati. Kirhbergerji so ga tudi prav svesto poslusnali; polnozh se je she perblishala, gospod duhoven jih je opomnil rekozh: „doba je she, de se gre k' pokoju, ino s' tim so svoj pogovor sa danf konzhalil."

Med tim zhasam je Ita Boga vsigamogozhniga ino nebeshkiga Ozheta vedno hvalila, de je Henrikovo serze v' spol-

njenju storjene obljube pokrepzhal, nji pa lepo priliko odloznil, po kateri mu bo v' prihodnih prijetnih ino dopadljivih flushila, ino svojimu blisnimu obiljno dobrot storila; sahvalila ga je, de jo je nje posledne dni s' vsm dobrim ofkerbel, ob katerih bi snala she od starosti opefhati, ali bi si ne mogla potrebni shivesh vezh preskerbeti; posebno jo je pa tudi to veselilo, kir ji je Henrik obljubil, de jo bo samo s' grajskim duhovnam, lovzam, ino s' s' enim drugim flushabnikom v' pristavo spremil.

Desiravno je pa Henrik to obljubo na tanjko dopolniti mislil, je bilo pa v' nebesih vse drugazhi sklenjeno. Ta dan naj se prasnuje, kir se sam Bog v' pozhaftenju ino v' povikshanju lepih zhednosti pozhafti ino povikshuje, ino ravno po ti zhednosti, v' gorezhi ljubeshni pokrepzhuje, ino vse kristjane k' shivimu posnemanju vabi.

Henrik je svojo obljubo vedno perkrival, sa katero ga je Ita profila, kar nobenimu ni dneva rasglasil, ob katerim bo grafinja v' pristavo perpelana; pa vender le se je she sjutrej sgodej, kader je on s' Kirhbergerji, duhovnam, lovzam ino s' enim flushabnikom grad

sapuštil, veliko ljudi pred gojsdam sbralo, s' njimi so fihli, veselili so se, na vuhu so eden drugimu shepetali, rekozh: danš bo Ita v' pristavo pelana, tudi mi jo bomo sprejeli. Od vsih strani vrejo ljudje fkupej, she tma se dela pred ljudmi, preden so k' berlogu prišli, she bliso berloga jih je ena kerdev stala, niso si vupali grafinjo obiskati, mislili so si, de je v' molitvi samaknjena, niso jo hotli v' pobeshnosti motiti.

Prezej, k' so grofa s' svojo drushbo ino flushabniki proti berlogu hiteti vidili, so jo tudi oni sa njimi vderli, de bi popred nedolshno grafinjo vidili, njo s' veseljam posdravili, ino ji k' refhenju is teshav frezho vofhili. Nemore se ltno veselje popisati, katero je obzhutila, kader jo je njena shlahta obiskala, tudi veliko veselje Kirhbergerjov sopet poboshno lto viditi se nemore isrezhi, nobeden ni mogel govoriti, s' folsnimi ozhmi se od veselja ihtijo, v' pervim pogledu so se vfiga opomnili, kar jim je Henrik od nje perpovedval, she v' nje oblizhju so vidili prijasnost zhednosti, ino popolnoma podoba prave nedolshnosti ino svetoſti.

Nobeden je ni mogel pogledati, de bi se mu ne bila v' serze smilila, vsakimu so, njo sagledavši solse v' ozhi stopile, vse se je jokalo okolj nje, ino Itne roke s' katermi je ljubesniva ino pohlevna grafinja vsakiga sprijela, so bile she od veselja v' solsah oprane. Nobeden se je ni mogel nagledati, ali nji sadošti prezhuditi, nobeden ni mogel nje isrekov sadošti flishati, vsi okolj nje slojezhi so bili nji vred v' boshjo previdnost samisleni. Komej je samogla nje shlahta bliso k' nji priditi, ino s' njo nekaj maliga govoriti; sakaj vse se je okolj nje terlo, vsaki hozhe nar blishej per nji biti.

Tako je bila nedolsha Ita, kader jo je bila revna ino fromashtka, od sveta pahnjena, ino od vsih ljudi sapushena, v' gojsd potegnila, sdaj pavender le od svoje nar blishe shlahte, ino od veliko drugih ljudi obiskana, vsi so se s' njo vred veselili, de jo bodo v' novo prebivanje na prislavo sprejmili.

Kader so pa Kirhbergerji nje berlog snotrej ino svunej, ino nje slabo perpravo nekaj ogledali, pernese Ita s' njega vse ostanke od shivesha, podati jih mi-

fli Henrikovimu šreshetu, de bi jih ne-
sil. Ali na enkrat po nó rok po tajiših
feshe; sakaj vsaki ji je hotel kaj storiti,
vsaki kaj nesti. Sadnizh je fhla she po
svoj leseni krish, kateri jo je v' shalošti
ino britkošti tolashil, ino vedno na Jesu-
sa Kristusa opomnil, kateri je sa naš na
svetimu krishu kri prelil, vsame ga s'
proti nebesam povsdignenimi ozhmi, she
enkrat se proti tajištimu oberne, kateri
ji je po obilnošti pomozh dodeljil. Bogu
se je sahvalila, sa njegovo svesto ofker-
bo ino prebivanje, ter sapušt s' Henri-
kam, njegovimi flushabniki ino s' všim
polkam svoj berlog, v' katerimu je ona
she sedemnajšt let prebivala.

Nedolshni ptizhki se sdaj ravno ta-
ko skupej sbirajo, kakor takrat, kader
je v' pušhavo prishla, ino prasnujejo s'
svojim petjam ltni veseli odhod. Na
blishnih ino daljnih drevesih ino vejizah
ji polku vred, kateri jo v' prištavo sprejm-
luje, veseli se osnanujejo ino prepevajo,
kakor de bi ji is praviga serza nje pri-
hodno šrezho sheljeli, ino po svojim pri-
jetnim petju osnanoi. Veseli sprejm-
lajo tudi oni poboshno grafinjo is gojsda

notri do lepe ino prijetne prislave, kjer bo Ita prihodnih prebivala.

Od vseh strani derejo ljudje fkupej, starzhiki s' golimi glavami perpelajo sa roke svoje vnuke, ino starishi svoje otroke — Gospodar osnani drushini, ino mati hzheri veseli ltni prihod. — Vse ji naproti hititi. Sivzhkam ravno tako, kakor otrokam se od veselja ozhi v' solseh vtrinjajo, kader lto s' lesenim kri sham v' rokah priditi vidiyo. S' veseljam, ino na glas vligamogozhniga Boga hvalijo, de so she to zhasno veselje dozhakali, ter opomnijo svoje otroke ino vnuke k' zhednosti ino poboshnosti! — Lepi isgled naj vam bo Ita Togenburška grafinja jim pravijo, kader jim jo v' veselju samaknjeni proti prislavi gredé, od strani f' perstam kashejo.

Delovzi so she tisti dan, nobeden jim ni bil sapovedal, flavnoveselni lok (seleni venz) pred ltnim prebivanjam poslavlili, kateriga so bili naglo is selenih majinovej napravili. Prijetno svonenje se od Kapelze Matere Boshje flishti, pridevshim se na proti glasi. Kmalo ko je bila Ita do nje stanovanja v' prislavo prishla, se je vsem fkupej sbranim, po

navadni fhegi, is praviga ferza sa skasano dobroto sahvalila, ter gre s' grofam ino svojimi snanzi v' svoje majhino prebivanje, de bi se malo odahnila.

Potim je ona nekaj nevoljna grofu rekla: — zhmú vse to prasnovanje ino derhava fkupej sbranih? — mislila si je, de je vse to Henrik napravil ino sapovedal; kir jo je on pa v' vsm nasproti preprizhal, je bilo sopet vse veselo ino sadovoljno. Pridevshim je bila she misa pogernjena, ino s' hladnimi jedmi ofkerbljena; Ita je bila she sdavnej fklenila, dokler bo mogozhe, bo per ti hrani shivela, ni drugiga okusila, kakor en kosarz biftre vode is blishniga studenza, ino eno pest suhih malenzov, katere je bila she v' pushavi nabrala. Zelj dan so se od Itniga preselovanja is pushave v' pristavo pogovarjali, tako, de je zelj dan v' kratkim zhafu pretekeli, veliko ptujzov se v' pristavi nabira, kateri so prishli poboshno grafinjo gledati, zhudno per shivlenju ohranjeno so viditi sheleli, de bi se s' njo vred veselili.

Do vezhera so fkupej ostali, v' veselih pogovorih si zhaf krajshajo, kar se na enkrat Ita na svojo sveto storjeno ob-

ljubo opomni, ter prosi grofa, gospod duhovna ino vse svoje, de bi jo sa sdaj kmalo popuštili, ino jo v' prihodnizh s' njih obiskovanjam po gostama ne motili; sato k' si je od sveta lozhiti, ino v' pufhavi ino v' samoti shiveti svesto naprej vsela, torej hozhe le na tihim Bogu vfigamogozhnimu flushiti ino njega zhasiti. Le samo takrat, kader bo eden ali drugi pomozh od menesheljil, naj se per meni oglasi, gotovo mu bom vse s' veseljam storila, sakaj jes nisim samo Bogu ino Jesufu Kristufu flushiti obljubila; ampak tudi vsm potrebnim zhlovekam, med vsmi timi sim pa vam nar pervo pomozh dolshna, moji nar blishni ino shlatni ste mi. — Preden se oni od nje podajo, jih tudi zhes vse drugo pahlevno prosi, de bi se je vezhkrat v' molitvi opomnili! —

Potim je grofa she profila, de bi ji po eni poprefshnih hifhnj, katero mu s' imenam povej, nekaj shivesha poslal, ako more pa tudi voune, preje ino fukanza, ino vezh drugih takih rezhi, de bi fromake ino potrebne s' shivesham, v' zhasi pa tudi s' obleko preskerbeti mogla; sakaj potrebne oskerbeti, ji je bilo nar

pervo veselje, Henrik ji na to pravi, de je she vse vezhi delj ofkerbel, ino de si bo v' prihodnizh nje poboshne shelje na tanjko dopolniti persadeval.

Ino tako se sdaj grof Henrik, gospod duhoven, ino Kirhbergerji od poboshne grafinje sadovoljni lozhijo, kader so nedolshno Ito v' dober kraj perpeljali, svezher je she bilo, Ita jim je obljubila, de bo sa vse molila, — ino jih prosi, de bi tudi oni sa-njo Boga proslili. Tamkaj góri, ona pravi, kader svoje solzne ozhi proti nebu povsdigne, se bomo kmalo v' vezhnosti snajdli, sdaj pa frezhno s' Bogam hodite jim pravi. S' Bogam poboshna Ita! — ji vfi shalofno odgovore, ter se na pot proti Togenburgu podajo. —

Henrik lepi ino sveti Itni isgled po fnema, ino je sanaprej zelji zhas svojiga shivljenja v' poboshnosti ino v' boshjim strahu shivel, možhno si je persadeval samudeno delo v' dobrim s' pridam dopolniti, zhes malo lét je bil svoje zhasno shivljenje sklenil, ino popred ko Ito ga je Bog vfigamogozhni v' sveti raj poklizal.

Devetnajsto poglavje.

Ita v' pristavi poboshno shivi.

Potim, kader se je Ita zhes nozh pozhila, je bila drugi dan she ob sori na nogah, ino v' jutrejni molitvi samishljena, veseli se is serza, ko je sjutrej, kader se sbudi, na steni male f-hrambe prav lep krish, salo podobo Marije Devize, ino vezh drugih svetnikov sagledala. Bile so ji ravno tako, kakor vsakimu brumnimu kristjanu prava itesa, po kateri se nje nedolshna dusha v' poboshnosti proti Bogu spusti, — njene ozhi so bile na podobe, serze pa na Boga ino na tajište, katerih isgled nam podobne osnanujejo, obernjene, sa vse te dobrote, katere ji je dobrotljivi Bog vselej po obilnosti odlozhil, ni mogla boshjo previdnost dovolj sahvaliti.

Posebno veselje ima Ita tudi nad vertizam, kateri je bil sraven nje hifhize napravljen; tukej si snam vezhi delj sama potrebni shivesh ofkerbeti, si je mislila, ino dobre dari, ko mi jih bo Henrik poslal, jih snam potrebnim deliti. Tudi ljubesniviga Boga je profila, de bi ji,

zhe dalje le bolj dolshnosti do svojiga blishniga rasodel. Sakaj dobro je vedila, de je Bogu vsigamogozhnimu dopadljivo, ino nashimu svelizhanju potrebno, kader dolshnost do svojiga blishniga na tanjko dopolnimo, kader fromakam ino potrebnim v' pomozh pristopimo, vdove ino sapushene podpiramo, kateri so f' terplenjam ino britkostjo obdani jih tolashimo, ino v'fim potrebnim pomozh skasujemo, uzhila se je tedej dela ljubeshni proti blishnimu, ino v'fo flushbo boshjo v' samoti bolj posnati, katero bi ona morebiti nikoli ne bila na Togenburfskim gradu sposnati samogla.

She takrat, kader je hudo lakoto pervizh v' gojsdu obzhutila, ino ko se je s' jagodami ino malenzi nasitila, she takrat si je v' ferzi mislila: „Kako dobra je nar slabejsi hrana lazhrimu, kako veliko zeno more tedej v'fako delo kershanfskiga vsmiljenja pred Bogam imeti,“ kader lazhniga nasitimo! — Ino kader je is studenza bistro vodo s' roko, ali f' torilzam pila, se je vlelej na Kristusove besede opomnila, kir pravi: „V'fak posherk mersle vode potrebnim podan,

vam bo gotovo Bog povernil. Ita je sdaj posebno v' svojim serzi reznizo tiga boshjiga isreka hvaleshna sposnala.

Vse lete poboshne misli so se sopet v' novizh v' Itnimu serzi oshivele, kader je obiljno shivesha, kateriga ji je Henrik poslal sagledala; si je naprejvsela to hrano k' tolashbi ino veselju potrebnimu zhloveku odlozhiti, sebe pa misli, dokler bo mogozhe sama preshiveti, sama si bo potrebni shivesh nabirala ino perpravljala.

Ravno sa to si nabira v' pristavi veliko jagod ino vse sorte malenzov. Od jagod ino od selenjave, katera ji je v' vertizu per-rafla je ljubesniva Ita sdaj shivela, bolji mati je bila tukej revnim, ko nekdej na Togenburfskim gradu. Bila je podporna fromakam, tolashba terplenjikam, pomozh potrebnim, rada jih je blishne boljnike obiskala, shivesh jim je ofkerbela. — Nar vezhi veselje ji je bilo, shalofne rasveseljiti, terplenjike potolashiti, ino potrebnim v' pomozh pristopiti. —

Tudi v' pristavi je Ita veliko zhafa sa boshjo flushbo odlozhila, po kateri je nje duh velikokrat do boshjiga sede-

sha puhtil, sklenil se je s' neheskimi prebivavzi, kader se je vezhnimu Bogu po hvaleshnosti, ljubesni ino zhashtljivosti daroval! --

Sraven tiga je Ita tudi vedno druge dela opravljala, korisno je delala, ali sama sa-se, ali sa druge. Po gostama so fromaki ino potrebni k' nji derli, to-lashbe ino pomozhi so se nadjali od nje. Veliko jih je bilo vedno per nji, niga imela prostiga zhasa kar nizh. — Kir ji pa sa boshjo flushbo sraven jutrejne sore ni zhes zelj dan veliko zhasa ostalo, po kateri je v' boshji pomozhi pokrep-zhana biti sheljela; ravno sa to, je ona posno svezher, molitev ino boshjo flushbo opravljala.

Ita je prav malo spala, lepi isgled je bila v' svoji poboshnosti drugim ljudem, vezhkrat se je she ob poljnozhi v' zerkev Fishinskiga kloshtra podala, v' kateri so she benediktinerfki mnihi svoje molitve opravljali, po katerih so sdru-sheni v' svetih pesmih samishljeni Boga zhasili ino hvalili. Ita je s' njimi vred svoje poboshno serze v' molitvi ino v' boshji zhasi Bogu darovala, po takih zhednostih je v' boshji mozhi, ino ne-

beshki tolashbi pokrepzhana sjutrej sgo-
dej nasaj v' pristavo prishla.

Beremo, de je jo vezhkrat, kader
je bilo prav tama, jelen sprejmljoval,
kateri ji je s' nebeshko luzhjo svetil, ka-
tero je na svojih rogeh imel. Sakaj ne-
bo vlada poboshniga kristjana, obvarje
vse svoje, sveti jim nebeshka luzh vsm
brumnim po poti zhednosti ino kreposti,
ino vshiga she bolj brumno dusho v' go-
rezhi boshji ljubeshni, po kateri se zhlo-
veshki duh s' Bogam sklene.

Vsaki dan je bila Ita per sveti mashe,
per kateri se je per s. evangeliu na bo-
shjo besedo, ino nauk Jesusa Kristusa o-
pomnila, per darovanju se s' Jesusam Kri-
stusam nebeshkimu Ozhetu daruje, per
povsdigovanju, premishluje to nar ve-
zhi ljubeshen boshjo, ino Jesusa Kristusa
v' nashimu odreshenju, ino ravno v' ti-
mu svetimu darovu moli ino zhasi pravo
telo, ino pravo kri Jesusa Kristusa; ino
per s. obhajilu se na duhovno visho s'
svojim ljubeshnivim odreshenikam sklenje.
Zhutila je tedaj per konzu s. mashe bo-
shji shegen, ko ga je od mashnika pre-
jela, ter gre po sadoblivshimu sopet k'
svojimu navadnemu delu.

Ita shivi sdaj sopet, kakor popred
famo Bogu ino Jesufu Kristufu, shelji po
pravi ljubeshni do svojiga blishniga, Bo-
gu svojimu Ozhetu ino Jesufu Kristufu
svojimu odresheniku flushiti ino dopasti,
ino ravno potim se boshje ljubeshni po
saflushenju Jesufa Kristufa nadja. —
„Kar kolj boshje timu nar manjshimu od
vasbih blishnih storili, ravno tako mi je,
ko de bi meni storili.” Te le besede so ji
bile per vsih opravih te nar perve, ni
je nikir iskala zhloveshke zhashti; ampak
vedno je povikshovala velizhasno boshji-
ga imena.

Dvajseto poglavje.

*Ita gre v' nuns'ki kloshter, ko je bil per
Fishingi.*

Vezh lét je Ita v' pristavi shivela, pra-
va boshja flushabniza je bila, pa ne fa-
mo Bogu, ampak tudi ljudem je flushi-
la, glaf njeniga svetiga shivlenja je ved-
no vezhi prihajal. — Ljudstvo jo rado
obishe, vsaki per nji tolashbo, svét ino

pomozh sadobi, velikokrat tudi vezh, kar se sadobiti nadja, sakaj nje ponishnost ino krotkost, poduzhenje ino opominovanje, nje pridna tolashba ino materna pomozh so bile zhes vse. Vsaki zhlovek jo je zhasil ino veliko obrajtal, kateri jo je le vidil ali posnal, sploh je bila she sdaj, kakor refnizhna sveta flushabniza boshja veliko obrajtana.

Per Fishinskim kloshtu je bil takrat, kakor je bilo v' starih zhasih navadno, bliso mnishkiga kloshtu tudi nunski, v' katerim je bilo ravno takrat vezh bogabojezhnih ino poboshnih nun, ktere so vsaki dan brumno lto v' zerkvi vidile, ko je bila v' boshjim ino svetim premishlovanju ino v' molitvi samaknjena. She po vsih krajih je slovela, povsod se je njeni lepi isgled rasglafoval; povsod so jo ljudje savoljo nje lepih zhednosti ino boshjiga strahu zhislali; ravno sa to so jo tudi nune v' svojim kloshtu imeti sheljele, svoje lastne zhednosti so mislile po nje isgledu bolj v' dobrim pokrepzhati, ino s' poboshno lto vred vse lepe nauke ino zhednosti na tanjko posnemati.

Nune so ji svoje lastne shelje kmalo rasodele, obljubile so ji, de bo v' klofhtu svoje lastno prebivanje imela, katero ji bo ponje sheljah oskerbljeno, vedno so ji pomozh ino oskerbnost pergo-varjale, ino rekle, de sna v' klofhtu po svoji volji shiveti, kar nobena je ne bo v' nobeni rezhi nadlegvala ali motila. Silno so jo profile, de bi njih proshno vflifhala ino poterdila. —

Ita jih ni prezej vbogala, kir jo pa niso nehale profiti, se je potim v' molitvi s' Bogam, ino s' svojim spovednikom posvétvala, ino je vse na tanjko prevdarila, vidila je, de bo tudi v' klofhtu ravno tako shivela, kakor v' pristavi, tudi tam bo ljudem marsjkaj svétvala, jim pomagala ali storila. Dobro se ji je sde-lo, sakaj starejsi je she prihajala, zhutila je, kir je toljko zhasa v' pufhavi revshino ino britkost terpela, de je od starosti she opefhala, teshko ji prihaja vsaki dan v' Ffshinsko zerkev iti, ravno tako so bili tudi nje pozhutki ino mozhi od dne do dne flabejsi per vseh opravlkih ino delah. Ko je pa Ita v' ti dobri donudbi boshji vkas sposnala, ga je s' ve-

seljam povsela, ter gre v' klofhter prebivati.

Nje zelo shivljenje v' klofhtu je bilo nar lepshi isgled svetoſti. Poſvetno ali zhaſno shivljenje ji je bilo boj, po katerim je k' vezhi popolnamaſti priſhla, kerſhanſki nauk pa ſteſa, po kateri je vezhno svelizhanje doſezhi ſamogla. Jeſuf Kriſtus ji je bil ſveſti vojazh, kateriga ni nikolj is pred ozhi, ino is ſerza ſpuſtila, de bi ne bila praviga pota do vezhniga svelizhanja ſgreſhila. Nar rajſhi je od njega govorila. Njega v' ſakra-mentu ſ. reſhniga teleſa prejeti, ji je bil nar ljubſhi ino nar fladkejſhi opravk. Druge ljudi, kateri ſo ga nji vred ljubili, iſkali, ino kir ga niſo ſhe tako popolnama najdli, ko ona, jih v' vſim poduzhi, v' zhimur jim je bilo potreba. To opravlati ji je bila nar vezhi dolſhnoſt na ſveti. Potim ſo tudi nune kmalo previdile, koljko jim ſhe manjka, de bodo s' Ito vred poboshne, ino v' lepih zhednoſtih pokrepzhane. Mozhno ſo ſi perſadevale, ino vſe, — Ito vred poſnemale, kar jih ſamore frezhne ſtoriti, vedno ſo bile okolj nje, rade ſo jo poſluſhale, kader jim je lepe ſgodbe, ali

velike boshje dobrote perpovedvala, posebno tajiste, ko jih je po obilnosti v' pufhavi is boshjih rok prejemala, v' vsm so bile samerkljive, kar jim je povedala, vesele so jo bile, ino so Bogu vfigamozhnimu ino dobrotljivimu vsaki dan hvalo prepevale, kir jim je svojo veliko flushabnizo k' njih drushini odlozhil.

Ljudje obishejo poboshno Ita v' FISHINSKIM KLOSHTRU ravno tako, kakor so jo v' pristavi obiskovali, lih tako jim je sdaj postregla, ko popred, — mati, pomozhniza, mozna podporna, ino sveta besedniza jim je bila, v' svoji molitvi.

Nikir ne beremo, de bi bila Ita v' kloshterski orden refnizhno stopila; kir nam pa sgodba osnanuje, de je poboshnishi ino svetejsshi shivela; ko vse nune ravno tiga kloshtra; sakaj ni samo poboshno shivela, ampak se je tudi od bogatije ino posvetniga veselja radavoljno lozhila, poboshno je s' ponishnostjo ino krotkostjo vse obljube tiga ordna ravno tako popolnoma dopolnila, ko vsaki drugi vud, tako se sna gotovo rezhi, de je Ita te obljube Bogu v' ferzi ino is praviga namena storila; ravno sa to se sna ona med kloshterske sestre

shteti, kamor jo je tudi vse po njeni poboshnosti shtelo. Med vsemi nunami je bila nar lepši isgled njih ordna, ino nashe kershanske svete vere, vse jo je veliko obrajtalo, ino vse si persadeva, nje lepe nauke, ino zhednosti posnemati.

Eden ino dvajseto poglavje.

Ita v' svoji starosti.

Nekteri ljudje nekdašnjih zhasov niso bili sadovoljni, de so bili ravno od vsiga posvetniga blaga odlozheni, ino so med kloshterškimi prebivavzi shiveli; ampak so se od vsiga zhasniga lozhili — samo Bogu flushiti, ino s' njim sklenjeni biti, jim je bila nar vezhi skerb. Veliko jih je bilo, kateri so se po kloshtrih v' prav majhine s- hrambize saperli, katere so imele le po eno okenze, skosi katero so potrebni shivesh jemali, prav po malim je sonze v' va- nje sahajalo. Ti so bili popolnoma pushavniki ino pushavnize imenovani; sa to k' so bili v' majhine s-

hrambize saperti, ravno tako, ko de bi bili od sveta ino od ljudi sa vselej odlozheni.

Ena taka poboshna pufhavniza je bila nekdej tudi deviza ino marternza Vi borad v' klofhtru f. Gola. — V' Fifhinfkim klofhtru je bilo takih pufhavniz ob zhasu lte poboshne grafinje she vezh. — Ita vsako prilko, katera k' vezhi popolnamasti pela dopolnivshi, je tudi boshjo flushbo opravljala, fi svolji tudi ojstro shivljenje notri do svojih poslednih dni preterpeti, ino je bila po tajiſtim v' katolſhki zerkvi navadni ſhegi, k' timu shivljenju odlozhena, po katerim je bila pufhavniza poſtala.

Ita je zhes dan vezhi delj molitev ino flushbo boshjo opravljala, vezhkrat se je njeni duh po molitvah pred boshji ſedesh ſpuſhal, she pred zhaſam je vſhival v' opzhini angelov ino ſvetnikov velizhaſtvo ljubeshni ino miloſti boshje v' nebeſhkim kraljeſtvu, tako, de je zhutila, de je she na vezhno s' njimi ſklenjena, ino de je she is ſveta v' nebeſhko vefeje poklizana! —

Is tih miſli ſe sbudi, ter vidi de je ſhe na ſveti, de ne vshiva ſhe neisre-

zheniga nebeshkiga svelizhanja, hudo ji je per serzi, shelji fi, kmalo od posvetnih téshav reshena, ino v' svetim rajus' Bogam ino Jesusam Kristusam fklenjena biti. Ljubila je Boga nebeshkiga Ozhe-ta, ino Jesusa Kristusa is zeliga serza, ino is vsih mozhi; — torej ni drugiga sheljela, kakor njegovo sveto voljo popolnoma dopolniti.

Po takih mislih je sopet rada ino sadovoljna na semlji shivela. — Bogu je vshezh, fi je mislila, — vezhkrat se je Jesusa Kristusa na oljski gori opomnila, ino je s' njim vred v' duhumolila: Ozhe! ako je mogozhe, rada bi bila kmalo per tebi, pa ne moja, ampak tvoja volja naj se snide, ino v' tih mislih samaknjena je v' vsih sheljah potolashena. —

Zhe dalje le bolj je hude zhasne shelje ino strasti ali navade njeniga shivota s' ojsirim postam, s' fama sebi nalošeno pokoro krotila ino pomanjshovala, tako, de je vezhkrat zhasni ino telefni shivesh okusiti posabila, kader je nje nevmerjozhi duh dragi shivesh nebeshkiga veselja po obilnosti okusil, sa to se pa tudi ni mogel od vira nebeshkiga blagoslava lozhiti, v' katerim

je tudi truplo bolji hlad ali shivesh zhu-tilo, kateriga mu nobena zhasna hrana odlozhiti ne samore.

Vse to pa nemore pametsvitiga ino posvetniga modrijana nikolj prevdariti; sato k' nemore rasvumiti, kakshino sakrivalo je zhes vse to vezhna modrost raspela, katera se le poboshnimu duhu praviga kristjana v' brumnih pozhutkih blefhi. —

Ako je bila Ita ravno v' svoji fhrambizi ali zelzi vedno saperta, ino od vsih ljudi odlozhena, tako je vender le poboshne nune niso mogle pogreshiti, bres njeniga posvetovanja, tolashniga opominovanja, ino lepih naukov niso mogle shiveti, obiskale so jo vezhkrat per okenzi, kjer se je tudi veliko drugih ljudi sberalo, de bi to poboshno flushabnizo boshjo she vidili, ino govoriti flifhali.

Ita je fklenila, tako dolgo, dokler bo she shivela, vedno sa svoje blishne pridna ino koristna biti, vezhkrat perpoveduje skupej sbranim naukov polne nagovore, od boshje previdnosti, vsigamogozhnosti, modrosti ino dobrote. — Jih nagovarja, de naj se podajo k' Jesu-

fu Kristufu k' neisrezhenimu viru nebeshe tolashbe, boshje modrosti ino ljubeshni polne pomozhi, — te le, is nje poboshniga serza sgovorjene besede so vsakiga kristjana v' serze sbodle. — Potim, kader so se ji sa vse nauke sahvalili, se sadovoljni od nje podajo.

Dva ino dvajseto poglavje.

Ita sapusti zhasno shivljenje.

Mozhno so flovele Itne lepe zhednosti, ino boshji strah v' nje popreshnim shivljenju. Prijetno se svetijo na vezher njeniga shivljenja, ino glej — she sadna sarja nam je tolashbe polna, kader se is tiga sveta lozhi, ravno sa to, de bi se bila v' vezhnosti lepshi ino pred vsigamogozhnim Ozhetam prijetnisthi danila.

Ita je she ene léta v' kloshtru ojstro shivljenje svete spokornize preshivela, po katerih so se nje shelje v' gorezhi ljubeshni do Boga, ino v' sheljah s' njim vezhno sklenjena biti vedno bolj vnemale. Ravno sa to si je she vezhkrat is f. Pav-

lam (Philip. I. 23.) sheljela, de bi bila she kmalo refhena, ino de bi s'Jesufam Kri-
stufam v' vezhnosti prebivala. Ali dol-
go zhasa se je mogla martrati, marfjka-
teri teshak ino grenak boj na timu svetu
f' posvetnim posheljenjam ino pregresh-
nimi strastmi premagati, dokler ji je ta-
jistti, kateri na desnizi Boga Ozheta sedi,
obljubljeni veniz vezhniga svelizhanja po-
dal, ino v' svoje vezhno kraljestvo po-
klizal, katero je vsm svoljenim vmerje-
no.

Ali zhes dolgo zhasa se je vender le
zhaf, kateriga je Ita mozhno sheljela per-
blishal. Huda bolesen jo je obiskala,
previdila je, de se bodo njene shelje
kmalo dopolnile, ino de se bo kmalo
perblishal sadni dan ino ura njeniga shiv-
lenja. Sa to se je she v' sazhetku svoje
bolesni s' vsmi rezhmi preskerbela, ka-
tere bo v' dolgo vezhnost s' sabo vsela,
vse po redi je v' kraj spravila, kar no-
benimu zhloveku ni bila nizh vezh dolsh-
na.

Pred vsm je pa sheljela f' svetimi sa-
kramenti previdena biti, katere je pred
vsm sboram f' tako sveto poboshnostjo
prejela, de ni samogel nobeden, ne po-

vedati ne popisati. (She bolj vesela ko nekda j s. Simeon, je is globozhine svoje dushe, katera je bila s' nebeshko hranu nesitena, sgovorila: „Pusti, o Gospod! — tvojo flushabnizo v' miru is tiga sveta iti; sakaj moje ozhi so vidile velizhaslvo mojiga svelizharja, kateri se je po presvetimu sakramentu s' mano fkle-njil, ino me bo v' svoje vezhno prebivanje spremil.” —

Ravno s' timi svetimi mislami napolnjena se sdaj proti svojim kloshterskim sestram oberne, ino jih is zhistiga serza, sa vse dobrote sahvali, katere so ji skasale; posebno pa tudi sa njih skerb, ino postreshbo v' bolesni. — Na to povsdigne sopet svoje ozhi proti nebu, ter prosi v' sveti molitvi Boga vsigamogozhniga ino Jesusa Kristusa, kateriga v' svojim serzi hrani, de bi jim, po svoji neisrezheni dobroti vse po obiljnosti povernil, kar so ji zelj zhaf dobriga storile.

Kloshterske nune se ji tudi nasproti odkritoserzhno sa vso ljubesen sahvalijo, katero jim je po tim skasala, de je bila tudi ona prebivavka ravno tistiga kloshtra poslala, ko one; sahvalile so jo posebno tudi sa vse pridne nauke, v' ka-

terih so bile od nje poduzhene, ino she sa vezh drugih lepih ino poboshnih rezhi. — Kir so pa nje sestire ravno sdaj previdile, de se bo morebiti kmalo poboshna Ita is med njih lozhila, jih mozhno fkerbi, ino na enkrat omolknejo. — Ita je bila pa v' smerti ravno tako stanovitna, ko v' shivlenju, jih tolashiti ino opominovati sazhne, rekozh: „Ne shalujte — smert je konz terplenja, ino sazhetik neisrezheniga vezhniga veselja!”

Itna slabost ino bolesen k'viskho kipi, ino vezhi prihaja, poboshne klosterfke prebivavke negredo vezh od nje, sakaj vidile so, de bo kmalo vgasnila, ino prejela veniz vezhniga veselja. — To kar je she s' njimi govorila, je bilo goli nauk ino toloshba. — Ali glej — kar na enkrat jim vtihne! — She enkrat jih v' omedlevzi prijasno pogleda, she sadno posdravilo ino frezho jim perporozhi, po tim sapre svoje glashove ozhi, kakor de bi se v' poboshnost samaknila, ino vgasne. — Vse vidijo nje no slabost, okolj nje se ihtijo, ino jokajo, vedno si mislijo, de je she shiva, kir se jim na smeh dershi, med tim se je

she nje dufha od telefa lozhila, ino proti vezhnimu veselju spufila.

Nje smert je bila kmalo povsod rasglafena, vezhi delj je fhlo vresa pogrebam, skorej vse hifhe po zelimu kraju so bile prasne ino sapushene, vse hiti proti nunskimu klofhtru, ino se sbira okolj nje mertviga trupla. Jokali ino ihtili so se vsi, kateri so lto v' zerkev Fifhinski-ga klofhtra sprejmili, katera je bila pred altarjam f. Miklavsha pokopana. Is hvaleshnosti vse sa rajnzo solse tozhi, vse si dobrote perpoveduje, katere jim je ona storila, vse shaljuje ino toshi po sgubi narboljsi matere! —

V' sal is kamena is-fekani grob je bilo ltno truplo polosheno, kateri je bil po nje smerti perva prizha zhasti ino visokosti vsakimu kristjanu do te svete bo-shje flushabnize. Ni bilo potreba terdiga kamena, de bi bile v' va-nj zherke vsekane, katere bi bile vedni spomin ltniga groba vsm poslednim narodam kasale; sakaj ona si je po svoji zhednosti, imetnitnosti ino poboshnosti lep isgled v' zhloveshkih ferzah she sdavnej napravila, kateri je neisbrisljivi spomin vsih poslednih rodav, — tako de je marfj-

kateri v' svojim terplenju ino teshavah she na nje grobu tolashbo ino pomozh ifkal.

Vsa deshela je poboshno Ito she v' nje shivlenju. Svetnizo imenovala, ino po nje smerti ji niso nizeh drugazhi djali, ko sveta Ita. Tudi sveta katolska cerkev jo je v' shtetvo svojih svetniz vsela, ino prasnjuje vsako léto nje god ino prasn timer v' tretjimu posimskimu meszu, to je ravno ta dan, ob katerim je bila vmerla. Veliko poboshnih starishov si she sdaj persadevajo to sveto boshjo flushabnizo v' spominu obdershati, de oni svoji hzheri per s. kerstu ime Ita dadó. Poboshni prebivavzi ravno tajistiga kraja so kmalo bratovshino po imenu ino k' zhasti s. Ite napravili, katera je bila od katolske cerkve poterjena. —

De bi pazh vsi vudje lete bratovshine, ino vse tiste shene ino dekelze, ktere so po njenimu imenu kershene, leto sveto patrono v' vsih lepih zhednostih ino krepostih posnemale, po katerih nam je ona na semlji svetila; de bi se vsi ljudje radavoljno ino kershanfko ljubili, ravno tako; kakor je ona vse ljudi ljubila; de bi se vezhkrat v' teshavah ino

v' britkostih na-njo opomnili, ino de bi ravno tako vse-poterpeshljivo, kakor ona is boshjih rok prejemali; de bi mi vsi skupej svojim sovrashnikam is serza odpustili, sa tajiste molili, k' nas rasshalijo ino preganjajo; de bi v' pravi poboshnosti, ino boshji zhednosti svoj prid iskali, ravno tako, ko s. Ita; potim ne bomo samo pravi vudje bratovshine s. Ite postali; ampak homo, ko Ita nasha svesta patrona v' to nar vezhi bratovshino Jesusa Kristusa prishli, v' kateri bomo s' s. Ito vred veselje vezhniga svelizhanja vekoma vshivali! — Sdaj konzham sgodbo te velike ino stanovitne boshje flushabnize, s' lepo molitevjo, katero je zhasli vredni Gospod Peter Kanis, k' zhasli boshji ino svete Ite sloshil.

Vsigamogozhni vezhni Bog, kateri si v' svojih svetnikih ino svetnizah prezhuden ino vsigamogozhen, nam pa v' shivlenju tvoje svete flushabnize Ite velike zhednosti ino lepe dela fkasal: Ponishno te profimo, oshivi v' nashih serzih nje svete shelje ino nebeshke misli, po katerih bo po nje mogozhni profshni nash dushni ino telesni prid povikshan; de nas pred vsm greham,

ino vſim hudim poſheljenjam obvarjeſh,
v' pravi veri, ino v' vſim dobrim po ſvoji
ſveti gnadi ino miſoſti pokrepzhaſh. Sa
to te proſimo po Jeſuſu Kriſtuſu tvojimu
edino rojenimu ſinu Goſpodu naſhi-
mu. Amen. *Finis*

etiam viderimus quod Colobus noster
ad se primo confertur et tunc primum
fretum suum in alio loco reperit. Et
de praxi vero et deinde deinde de
in istis huiusmodi operibus.

